

Raport anual 2006

Centrul Independent de Jurnalism

Misiune

*Promovarea și susținerea jurnalismului
profesionist întru afirmarea presei de calitate,
libere și viabile*

CUPRINS

CAMPANII DE PROMOVARE A PRESEI LIBERE	4
CLUBUL DE PRESĂ DIN CHIȘINĂU	6
INSTRUIRE. CONCURSURI	9
SERVICIUL JURIDIC	26
PUBLICAȚII. RESURSE	32
MONITORIZAREA PRESEI	35
PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2007	36
AFILIERI INTERNAȚIONALE	37
CONSILIUL DIRECTOR AL CIJ	38
CONSILIUL DE EXPERTI AL CIJ	38
ECHIPA CIJ	39
RAPORT FINANCIAR	40
ANEXĂ. CALENDARUL EVENIMENTELOR CIJ (ianuarie – decembrie 2006)	43

Campanii de promovare a presei libere

Campania „Zilele libertății presei”

Parteneri și finanțatori:

Misiunea OSCE în Republica Moldova, National Endowment for Democracy (SUA), Școala de Jurnalism a Universității Missouri (SUA), Programul SCOOP (Danemarca)

În perioada 11 aprilie – 30 mai 2006, Centrul Independent de Jurnalism (CIJ), Asociația Presei Independente (API), Asociația Presei Electronice (APEL), Centrul „Acces-Info”, Centrul Media pentru Tineri, Centrul Tânărului Jurnalist din Moldova, Comitetul pentru Libertatea Presei, Uniunea Jurnaliștilor din Moldova, Institutul de Politici Publice, Centrul de Investigații Jurnalistice, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării și Muzeul Național de Istorie a Moldovei au organizat o serie de evenimente cu prilejul marcării, la 3 mai, a Zilei mondiale a libertății presei.

Lansarea „Zilelor libertății presei” (ZLP) a avut loc la 2 mai, în sala de conferințe a Agenției de presă INFOTAG. La conferința de presă au participat organizatorii evenimentelor ediției din anul 2006 a „Zilelor libertății presei”.

În cadrul ZLP, CIJ a anunțat lansarea programului postuniversitar Școala de Studii Avansate în Jurnalism.

La 4 mai, CIJ a organizat, în Grădina publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, un „Festival al presei”, pe parcursul căruia s-a desfășurat o expoziție a instituțiilor de presă din Republica Moldova, prezentări ale mass-media autohtone, întâlniri cu publicul/consumatorii de presă etc. La eveniment au participat circa 30 de instituții media din mai multe localități ale Republicii Moldova. „Festivalul presei” a fost organizat cu susținerea financiară a Misiunii OSCE în Republica Moldova.

Participanții la acest eveniment au avut posibilitatea să facă prezentarea publică a instituției pe care o reprezintă (la microfoanele instalate în Grădina publică); să-și promoveze instituția la care lucrează, distribuind diverse materiale promoționale, ziare și reviste; să perfecteze abonamente la publicații periodice etc. Majoritatea participanților la „Festivalul presei” au declarat că au atins obiectivele pe care și le-au propus spre realizare și au salutat ideea ca publicul să aibă posibilitatea de a se întâlni cu oamenii de presă. Mai mulți ziariști au apreciat faptul că au avut ocazia să discute cu asistența în direct, „ca să știe ce dorește publicul de la jurnaliști”. Unii participanți (jurnaliști și vizitatori) au menționat că „ar trebui organizate mai des astfel de manifestări, nu doar o dată pe an”. Câțiva jurnaliști au relevat că pe durata „Festivalului presei” au avut ocazia să se întâlnească cu mai mulți colegi de breaslă din străinătate, cu care intenționează să concluzioneze. Expoziția media din cadrul „Festivalului presei” a fost vizitată de persoane de vârste diferite, fiind remarcată în mod special prezența unui număr impunător de elevi și studenți. Evenimentul a fost reflectat pe larg de către instituțiile de presă din Republica Moldova.

La 5 mai, la CIJ s-a desfășurat seminarul „Jurnalismul de investigație și respectarea principiului libertății presei”, ținut de Henrik Kaufholz, unul dintre fondatorii Asociației pentru Investigații Jurnalistice (FUJ) din Danemarca, reporter al publicației periodice „Politiken” și instructor de jurnalism. La seminar au participat ziariști din presa scrisă și electronică din mai multe localități ale Republicii Moldova, cu experiență în domeniul jurnalismului de investigație. Acest seminar a fost organizat cu sprijinul Programului SCOOP al FUJ, care are drept scop susținerea jurnalismului de investigație din

Campania „Zilele libertății presei”

Republica Moldova, România, Ucraina, Belarus, Bulgaria, Serbia și Muntenegru, Croația, Bosnia-Herțegovina, Macedonia și Albania, precum și crearea unei rețele a jurnaliștilor de investigație din Europa Centrală și de Est.

Jurnaliștilor din Republica Moldova (inclusiv celor din stânga Nistrului) li s-a oferit posibilitatea de a participa la concursul de proiecte care prevăd realizarea ulterioară a unor investigații jurnalistice.

Clubul de presă din Chișinău

Ședințele lunare

Finanțare:

“The Balkan Trust for Democracy”

Clubul de presă din Chișinău a fost lansat de CIJ și de Comitetul pentru Libertatea Presei (CLP) în anul 1995. În cadrul acestor întâlniri informale jurnaliștilor li s-a oferit ocazia de a discuta cu personalități din diverse domenii de activitate pe marginea unor probleme actuale din societate. În 2006 s-au desfășurat opt ședințe ale Clubului de presă, întrunirile fiind organizate lunar.

Prima ședință din 2006 a Clubului de presă s-a desfășurat la 7 iunie și a avut ca temă „Procese privind libertatea de exprimare intentate la CEDO contra Republicii Moldova”. La discuții au participat jurnaliștii și juriștii implicați în procesele respective (avocații Serghei Ostaf, Vladislav Gribincea și Gheorghe Amihalachioaie; jurnaliștii Julieta Savițchi, Corina Fusu și Alina Anghel). În cadrul acestui club a fost pusă în discuție situația din Republica Moldova privind libertatea de exprimare și regulile pe care trebuie să le respecte jurnaliștii pentru a nu intra în conflict cu legea; au fost examinate cele trei dosare privind libertatea de exprimare, pe care Republica Moldova le-a pierdut la CEDO („Amihalachioaie vs Moldova”, „Busuioac vs Moldova” și „Savițchi vs Moldova”). S-a discutat și despre alte dosare care se află pe rol la CEDO („Manole și alții vs Moldova”, „Anghel și alții vs Moldova” etc.).

La 6 iulie 2006, a fost organizat un Club de presă cu tema „Introducerea de către România a regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova”. Au fost invitați: Ionuț Dicu (șeful Secției Consulare, Ambasada României în Republica Moldova), Alexei Crăcan (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova) și Grigore Mugureanu (Serviciul grăniceri). S-a discutat despre noile reguli de trecere a frontierei dintre Republica

Moldova și România, care urmau să fie introduse după 1 ianuarie 2007.

La Clubul de presă din septembrie, care a fost dedicat subiectului prevenirea traficului de ființe umane și a migrației ilegale prin oferirea unor oportunități social-economice în Republica Moldova, au participat reprezentanți ai mai multor instituții și proiecte internaționale și naționale din domeniu: Proiectul „Noi perspective pentru femei”, „Catholic Relief Services”, Centrul de prevenire a traficului de femei, Ministerul Afacerilor Interne, Comitetul Național pentru combaterea traficului de ființe umane, Consorțiul Italian de Solidaritate, Centrul „La Strada”, Organizația Internațională pentru Migrațiune, Misiunea OSCE în Moldova, PNUD și Biroul de Cooperare Tehnică al Germaniei.

La 5 octombrie, s-a desfășurat o ședință cu tema „Casa Presei: statutul și funcțiile ei”. La întrebările jurnaliștilor au răspuns Oleg Rotaru, șef-adjunct al Aparatului Guvernului Republicii Moldova, Valeriu Saharneau, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Moldova, și juristul Victor Panțâru. Participanții la club au discutat despre situația actuală de la Complexul „Casa Presei” (întreprindere de stat, gestionată de Aparatul Guvernului Republicii Moldova), acest subiect fiind tratat în mai multe articole de investigație publicate în presa de la Chișinău, întrucât este unul de actualitate pentru jurnaliști. De asemenea, s-a vorbit despre cazurile de privatizare netransparentă a unei părți a Casei Presei, precum și despre încălcările comise în gestionarea acestui edificiu.

Pe data de 21 octombrie, s-a desfășurat o ședință extraordinară a Clubului de presă, organizată în cadrul conferinței regionale “Rolul mass-media în aplanarea conflictelor” (20-21 octombrie). Participanții au vizionat și au supus dezbaterilor două filme documentare ce

Ședințele lunare

ating problema conflictului georgiano-abhaz, realizate de echipe formate din jurnaliști din orașele Tbilisi (Fundatia „Internews-Georgia” și „Studio RE”) și Suhumi (regiunea Abhazia). La dezbateri au participat și doi dintre autorii acestor documentare: Irakli Berulava („Internews”) și Mamuka Kuparadze („Studio RE”). Acest club de presă s-a desfășurat cu susținerea financiară a “The Balkan Trust for Democracy”, a Fondului Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și statele CSI și a Misiunii OSCE în Republica Moldova.

În cadrul ședinței din noiembrie s-a pus în discuție oportunitatea creării în Republica Moldova a unei asociații a patronilor și managerilor instituțiilor de presă, precum și a liderilor de opinie. Vizavi de subiectul abordat și-au exprimat opiniile circa 50 de directori, redactori-șefi și reporteri, precum și reprezentanți ai ONG-urilor din domeniul mass-media. Redactorul cotidianului “Ziua” (București), George Damian, a vorbit despre principalele asociații profesionale ale jurnaliștilor din România: Clubul Român de Presă, Convenția Organizațiilor de Media și „MediaSind”. Majoritatea participanților au susținut ideea înființării unei asociații de presă „puternice și viabile”, „care să solidarizeze presa”, o instituție care să protejeze drepturile și libertățile presei.

Pe data de 11 decembrie 2006, a avut loc Clubul de presă cu tema „Solidarizarea jurnaliștilor: experiența României”. La această ședință au participat reprezentanții câtorva ONG-uri de media din România: Liana Ganea, coordonatorul Programului „FreeEx” al Agenției de Monitorizare a Presei, membru al Convenției Organizațiilor de Media din România; Cristi Godinac, președintele Uniunii Sindicale „MediaSind”; Adrian Voinea, vicepreședintele Asociației Patronale a Edito-

rilor Locali (APEL), directorul general al Trustului de presă “Media Sud” și al cotidianului “Curierul Național”; Nicoleta Fotiade, coordonatorul Departamentului de Monitorizare și Analiză de Presă, Agenția de Monitorizare a Presei; Ștefan Căndea, vicepreședintele Centrului Român pentru Jurnalism de Investigație. Reprezentanții asociațiilor de media din România s-au referit la istoricul și domeniile de activitate ale organizațiilor pe care le reprezintă, la exemplele de solidarizare a jurnaliștilor din România atunci când drepturile și libertățile reprezentanților mass-media sunt încălcate.

De menționat că, în cadrul aceluiași proiect, în luna noiembrie 2006, CIJ, în parteneriat cu Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) din București, a organizat o vizită de documentare în capitala României pentru șase reprezentanți ai organizațiilor de media și ai instituțiilor de presă din Chișinău. Timp de trei zile, participanții au studiat modul de funcționare a asociațiilor de media din România. Jurnaliștii din Republica Moldova s-au întâlnit cu reprezentanți ai CJI-București, ai Asociației Române de Comunicații Audiovizuale (ARCA), Asociației Editorilor și Patronilor din Presa Locală (APEL), Convenției Organizațiilor de Media, Agenției de Monitorizare a Presei, Uniunii Jurnaliștilor Maghiari din România, Asociației Ziariștilor Independenți, Clubului Român de Presă, Uniunii Sindicale „MediaSind” și ai Sindicatului Societății Române de Radiodifuziune. La cererea participanților, a fost întreprinsă o vizită la redacția revistei bucureștene “Capital”. Această vizită de documentare a fost organizată cu scopul de a studia experiența colegilor din România, posibilitățile implementării experienței acumulate de aceștia și modalitățile de consolidare a cooperării dintre organizațiile cu profil similar.

Clubul de presă, ediția decembrie 2006

Finanțare:

*“The Balkan Trust for Democracy” și
Misiunea OSCE în Republica Moldova*

Serata tradițională de decernare a premiilor “10 jurnaliști ai anului” (ediția a XII-a) a avut loc la 20 decembrie 2006, în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău.

Procesul de selectare a jurnaliștilor anului 2006 s-a desfășurat în trei etape. În prima etapă, instituțiile media din Republica Moldova au propus câte trei candidați la aceste premii: un jurnalist din cadrul propriei redacții și doi jurnaliști din cadrul altor redacții. De asemenea, a fost format un grup de nouă experți, din care au făcut parte reprezentanți ai societății civile, uniunilor de creație, cercurilor academice, organizațiilor internaționale (care au programe pentru mass-media), precum și reprezentanți ai serviciilor de presă, care au monitorizat mass-media din Republica Moldova și au propus candidații pentru aceste premii. Decizia finală (etapa a treia) a fost luată de către Consiliul de experți de pe lângă CIJ, în baza numărului de voturi acumulate de jurnaliști în primele două etape. La desemnarea candidaților s-a ținut cont de următoarele criterii: profesionalism, respectarea normelor deontologice, impactul asupra opiniei publice, gradul de risc asumat și de obiectivitate, precum și devotamentul față de profesie.

Jurnaliștii anului 2006 sunt:

1. Alina Țurcanu, „Timpul de dimineață”;
2. Andrei Cibotaru, Agenția „Basa-press”;
3. Aneta Grosu, „Ziarul de Gardă”;
4. Constantin Cheianu, „Jurnal de Chișinău”, Radio “Pro FM”;
5. Dmitri Calac, „Ekonomiceskoe obozrenie”/”Logos Press”;
6. Olga Șveichina, „Kișiniovski obozrevatel”;
7. Petru Terguță, TV 7;
8. Raisa Lozinschi, „Jurnal de Chișinău”;
9. Tudor Iașcenco, „Cuvântul”, Rezina;
10. Violeta Ciocanu, “Radio Moldova”.

Au fost acordate următoarele premii speciale:

- Premiul de excelență: pentru longevitate jurnalistică – scriitorului Vasile Vasilache;
- Speranța anului: Valeria Vițu, Radio „Europa Liberă”;
- Debutul anului: revistele „Business Class” și „Punkt”;
- Evoluția anului: Agenția „Deca-press”, Bălți;
- Premiul „Phoenix” (pentru instituția de presă care a supraviețuit în condiții extreme): postul de televiziune TV 7;
- Pentru rezistență și promovarea diversității și pluralismului de opinii: postul de radio „Antena C” și postul de televiziune „Euro TV”.

Gala premiilor “10 jurnaliști ai anului” este organizată, tradițional, de peste zece ani, de CIJ și Comitetul pentru Libertatea Presei.

Instruire. Concursuri

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova”

Parte a Programului “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova” (The Peace Building Framework Project), administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat din Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și din alte state CSI.

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova” a demarat în septembrie 2005. În anul 2006 acesta s-a axat pe următoarele priorități:

- instruirea jurnaliștilor din cele trei regiuni convenționale: UTA Gagauz-Yeri, Transnistria și restul teritoriului Republicii Moldova și scrierea unor materiale comune de către echipe mixte de jurnaliști;
- activități în cadrul unei rețele a jurnaliștilor interesați de promovarea diversității în presă;
- organizarea unor stagii în cadrul mass-media din Chișinău, pentru jurnaliștii din regiunea transnistreana și UTA Gagauz-Yeri;
- vizite de studiu în Georgia și Bosnia-Herțegovina;
- organizarea conferinței regionale “Rolul mass-media în aplanarea conflictelor”;
- publicarea unor articole în cadrul unei rubrici speciale a buletinului „Mass-media în Moldova”;
- crearea unei publicații electronice.

Instruirea jurnaliștilor din cele trei regiuni convenționale

În 2006, această componentă a proiectului a inclus organizarea unui seminar, cu o durată de trei zile, care s-a desfășurat la Chișinău: „Mass-media și aplanarea conflictelor”. De asemenea, a continuat implementarea componentei „Publicarea unor anchete reporte-

ricești, scrise de echipe mixte de jurnaliști”, care a demarat după seminarul „Jurnalismul de investigație” (organizat în octombrie 2005). După acest seminar au fost formate cinci echipe mixte (în componența cărora au intrat jurnaliști din cele trei regiuni convenționale ale Republicii Moldova). Echipele au beneficiat de asistență metodologică (acordată de către jurnaliștii și instructorii Alexenia Dimitrova (Bulgaria) și Vitalie Dogaru (Moldova)) și financiară în vederea realizării unor articole comune. Astfel, jurnaliștii au publicat, în perioada decembrie 2005 - februarie 2006, 12 investigații comune pe teme social-economice.

La seminarul „Mass-media și aplanarea conflictelor”, care s-a desfășurat în zilele de 26-28 ianuarie 2006, au participat 20 de jurnaliști din Basarabeasca, Bălți, Bender (Tighina), Chișinău, Cimișlia, Comrat, Rezina, Taraclia și Tiraspol. Seminarul a fost ținut de dr. Clements McCartney (Marea Britanie), consultant independent în conflictologie și probleme comunitare, autor a peste 40 de lucrări privind dezvoltarea comunitară, relațiile intercomunitare, respectarea drepturilor omului, aplanarea conflictelor, reconciliere, negocieri etc. Acest program de instruire a fost conceput de către moderator pentru jurnaliștii care își desfășoară activitatea în zone de conflict, în special pentru cei care intenționează să colaboreze cu jurnaliștii dintr-o altă comunitate. Participanții la seminar au putut afla detalii despre dinamica și natura conflictelor, căile de aplanare a situațiilor de conflict, rolul mass-media în acest proces, comunicarea cu părțile implicate în conflict. După acest seminar, în bază de concurs, au fost formate șapte echipe mixte, constituite din jurnaliști din cele trei regiuni convenționale ale Republicii Moldova. Ziariștii au beneficiat de asistență metodologică (acordată de Vasile Botnaru, directorul biroului din Chișinău al postului de radio

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova”

“Europa Liberă”) și financiară în vederea realizării unor articole comune la temă. Echipele de jurnaliști au realizat în comun și au publicat în presa din Republica Moldova (inclusiv în mass-media din regiunea transnistreană) 30 de materiale pe teme social-economice și de cultură.

Activități în cadrul rețelei jurnaliștilor interesați de promovarea diversității în presă

În anul 2006, s-au desfășurat cinci întâlniri ale jurnaliștilor interesați de promovarea diversității în presă. Aceste întâlniri au avut loc la Chișinău (18 februarie, 10 martie, 7 iulie), Rezina (12 mai) și Bălți (24 noiembrie) și au fost convocate cu scopul de a discuta detaliile despre derularea proiectului menționat (eventualele probleme, cele mai importante realizări, activitățile planificate pentru perioada următoare).

În cadrul întâlnirilor din 18 februarie și 10 martie s-a discutat îndeosebi despre detaliile privind desfășurarea etapei a doua a componentei „Mass-media și aplanarea conflictelor”: formarea echipelor, stabilirea temelor viitoarelor materiale comune și modalitățile de colaborare. Evaluând proiectul, jurnaliștii au relevat că datorită acestor întâlniri informale, au avut ocazia să-și revadă propriile proiecte, să aleagă cele mai potrivite metode și forme de lucru și să se organizeze mai bine.

Pe data de 7 iulie, la sediul CIJ s-a desfășurat o nouă ședință a rețelei. În cadrul acestei întâlniri s-a discutat despre rezultatele vizitelor de documentare în Georgia și Bosnia-Herțegovina. Potrivit participanților, cele două vizite de documentare s-au dovedit a fi deosebit de utile. Ei au afirmat că „buna organizare, numeroasele întruniri cu persoane din diverse instituții de presă și ONG-uri, le-au oferit posibilitatea de a reflecta dintr-un alt unghi de vedere asupra

situației din Republica Moldova”. Jurnaliștii au recunoscut că grație programelor de instruire și deplasărilor au realizat necesitatea de a renunța la expresii ofensatoare atunci când scriu despre conflicte.

O altă ședință a jurnaliștilor din cele trei regiuni convenționale ale Republicii Moldova a avut loc pe data de 12 mai, în orașul Rezina. Jurnaliști de la publicații locale și naționale, de la posturi de radio de pe ambele maluri ale Nistrului s-au întâlnit cu colegii lor de la publicațiile „Cuvântul” (Rezina) și „Dobrâi den” (Râbnița), cu care au discutat despre proiectele de colaborare dintre ziariștii acestor două săptămânale, condițiile în care-și desfășoară activitatea jurnaliștii din regiune, problemele cu care se confruntă etc.

La 24 noiembrie 2006, la sediul Agenției DECA-press din municipiul Bălți s-a desfășurat o altă ședință a rețelei jurnaliștilor interesați de promovarea diversității în presă, la care au participat reprezentanți ai instituțiilor media din Bălți, Chișinău, Dubăsari și Tiraspol. Participanții au discutat subiectul privind eficientizarea comunicării între jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova. S-a subliniat că relațiile de colaborare profesională între jurnaliștii de pe ambele maluri ale Nistrului trebuie menținute în orice condiții. Pe parcursul discuțiilor, a fost avansată ideea creării unei publicații electronice comune. Jurnaliștii de pe cele două maluri ale Nistrului i-au vizitat pe colegii lor de la săptămânalului “SP” din Bălți, cu care au discutat despre activitatea acestei instituții de presă.

Stagii în cadrul mass-media din Chișinău, pentru jurnaliștii din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri

La această componentă, care a avut loc în lunile septembrie-octombrie 2006, au partici-

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova”

pat șase tineri jurnaliști din Bender, Comrat, Râbnița și Slobozia. Stagiile au fost organizate cu scopul de a le oferi jurnaliștilor din regiunea transnistreana și UTA Gagauz-Yeri posibilitatea de a afla detalii despre specificul activității colegilor lor de la diferite instituții de presă din Chișinău, dar și de a contribui la stabilirea și consolidarea relațiilor de colaborare dintre mass-media și jurnaliștii din diferite regiuni ale Republicii Moldova. În perioada 18-29 septembrie 2006, patru tineri jurnaliști din Bender, Slobozia și Comrat au participat la acest program. Ei au avut posibilitatea să lucreze alături de colegii lor de la Radio „Europa Liberă”, Centrul Tânărului Jurnalist din Moldova, ziarele „Vremea”, „Nezavisimaia Moldova”, “Analytique”, “Kișiniovski obozrevatel”, “Asta Da” și „Stud-M”. Iar între 16 și 27 octombrie 2006, alți doi reporteri din Râbnița (Radio „Jelannoe”) și Comrat (Radio “Găgăuzia”) au participat la un stagiu în cadrul biroului din Chișinău al postului de radio „Europa Liberă”.

Publicarea unor articole în cadrul unei rubrici speciale a buletinului „Mass-media în Moldova”

Începând cu decembrie 2005, în buletinul bianual „Mass-media în Moldova” a fost inaugurată o rubrică specială, în cadrul căreia au fost publicate șase articole în care s-au analizat diverse aspecte ale acestui proiect, precum și subiecte ce țin de activitatea jurnaliștilor din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri. Buletinul a apărut în limbile română, rusă și engleză, fapt apreciat de participanții la proiect, care au declarat că acest lucru le-a înlesnit accesul la materialele din revista analitică „Mass-media în Moldova” (arhiva „Mass-media în Moldova” poate fi găsită pe pagina web a CIJ: <http://ijc.md>, la rubrica „Cercetare și publicații”).

Vizite de studiu în Georgia și Bosnia-Herțegovina

Două grupuri de jurnaliști din diferite localități ale Republicii Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană, au întreprins vizite de studiu în Georgia (mai 2006) și Bosnia-Herțegovina (iunie 2006), în vederea schimbului de experiență și stabilirii unor relații de colaborare cu colegii din țările respective. Aceste deplasări au fost organizate și cu scopul de a cunoaște, din prima sursă, modalitățile de reflectare a subiectelor ce țin de diversitatea etno-culturală și rolul mass-media în procesul de soluționare a conflictelor interetnice și interregionale.

Vizita de studiu în Georgia s-a desfășurat în perioada 21-26 mai. Timp de o săptămână, cei șase jurnaliști din Rezina, Chișinău, Tiraspol, Bender și Râbnița au avut posibilitatea să discute cu colegii lor din orașele Tbilisi și Gori, angajați ai mai multor instituții media, printre care: posturile de radio BBC, „Europa Liberă”/”Liberty” și „Trialeti”, studioul de televiziune „RE”, posturile de televiziune „Imedi”, „Trialeti”, „Mze”, ziarele “Rezonansi”, “Panorama”, „Axali Versia”, „Khvalindeli Dge”, „Trialeti”, „Xalxis Gazeti”, publicația on-line www.civil.ge ș. a. De asemenea, reporterii moldoveni s-au întâlnit cu reprezentanții unui șir de organizații neguvernamentale și instituții de învățământ din Georgia, cum ar fi: „Institute for War and Peace Reporting”, Centrul Internațional de Jurnalism din Tbilisi, Serviciul Informativ Caucazian, Asociația Națiunilor Unite, Școala Caucaziană de Jurnalism și Management Media ș. a. Solicitați de ziariștii din Republica Moldova, jurnaliștii din Tbilisi și Gori s-au referit la colaborarea cu colegii lor din cele două zone de conflict: Abhazia și Osetia de Sud, dificultățile pe care le întâmpină în procesul de desfășurare a unor proiecte comune, accesul direct la sursele de informație din aceste regiuni, modalitățile de reflectare în presă a situațiilor de conflict etc.

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova”

Între 19 și 24 iunie, alți șase jurnaliști – din Chișinău, Bălți, Dubăsari și Tiraspol – au efectuat o vizită de studiu în Bosnia-Herțegovina (BH). Timp de o săptămână, jurnaliștii din Republica Moldova au vizitat câteva instituții de presă și organizații neguvernamentale din orașele Sarajevo, Mostar și Banja Luka. Ei s-au întâlnit cu colegii lor de la „Media Centar” - Sarajevo, Serviciul public de radio și televiziune din capitala BH, Asociația Jurnaliștilor din BH (cu sediul în orașul Mostar), „Nansen Dialogue Centre” din Mostar, publicațiile periodice „Nezavisne novine” din Banja Luka și „BH Dani” din Sarajevo, Compania de radioteleviziune a Republicii Srpska din orașul Banja Luka, precum și Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Sarajevo. Jurnaliștii din Moldova s-au întâlnit cu colegii lor din BH care scriu despre conflictele interetnice și soluționarea acestora și au discutat despre problemele cu care s-a confruntat mass-media din BH în timpul conflictelor armate din anii '90 ai secolului XX și în perioada ulterioară, situația presei după destrămarea Iugoslaviei, misiunea jurnaliștilor în zonele de conflict, precum și despre necesitatea de a renunța la limbajul agresiv în presă.

Vizitele de documentare în Georgia și BH au fost organizate de CIJ, în parteneriat cu Fundația „Internews-Georgia” din Tbilisi și „Media Centar” din Sarajevo. Cei 12 participanți la vizitele de studiu au realizat peste 50 de materiale despre această componentă a proiectului.

Conferința regională “Rolul mass-media în aplanarea conflictelor”

Vizitele de studiu au fost urmate de conferința regională “Rolul mass-media în aplanarea conflictelor”, în cadrul căreia s-a discutat despre experiența acumulată de jurnaliști în timpul deplasărilor în Georgia și Bosnia-Herțegovina.

Conferința s-a desfășurat la Chișinău, în zilele de 20-21 octombrie 2006.

Evenimentul a fost organizat de CIJ, cu susținerea financiară a Fondului Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și statele CSI și Misiunea OSCE în Republica Moldova.

La conferință au participat peste 50 de jurnaliști din mai multe localități ale Republicii Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri, dar și din Georgia, Bosnia-Herțegovina, Marea Britanie, reprezentanți ai organizațiilor internaționale și ai societății civile din Republica Moldova.

Mark Grigoryan, jurnalist cu o experiență bogată în domeniul audiovizualului, specializat în studierea problemelor din spațiul ex-sovietic, actualmente producător la Serviciul Mondial BBC (Londra), s-a referit la problema reflectării conflictelor interetnice și etno-teritoriale. Pe agenda conferinței au mai figurat următoarele subiecte: situația mass-media, dificultățile pe care le întâmpină jurnaliștii și condițiile de activitate a reporterilor în zonele de conflict și post-conflict din cele trei state: Republica Moldova, Georgia și Bosnia-Herțegovina. De asemenea, participanții la conferință au avut ocazia să afle detalii din experiența acumulată de către jurnaliștii de la săptămânalul „Dani”, Compania de teleradiodifuziune a Republicii Srpska din Bosnia-Herțegovina și de la Asociația „Studio RE” din Georgia.

În cea de-a doua zi a conferinței, au fost formate câteva grupuri de lucru, în cadrul cărora jurnaliștii au discutat despre noile instrumente, metode și forme de colaborare, modalitățile de evitare a implicării reprezentanților puterii în activitatea jurnaliștilor; dificultățile și riscurile cu care s-ar putea confrunta jurnaliștii care participă la proiecte interregionale și căile de

Proiectul “Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova”

depășire a acestora. În seara zilei de 21 octombrie, s-a desfășurat o ședință extraordinară a Clubului de presă din Chișinău, pe parcursul căreia au fost vizionate și comentate două filme documentare ce vizează problema conflictului georgiano-abhaz.

De menționat că, la 19 octombrie, jurnaliștii din Georgia și Bosnia-Herțegovina i-au vizitat pe colegii lor de la publicația “Novaia gazeta” și de la postul de radio “Novaia volna” din Bender, precum și de la ziarul “Profsoiuznîie vesti” din Tiraspol și s-au întâlnit cu managerii acestor instituții de presă – Grigori Volovoi și, respectiv, Ludmila Coval.

Crearea unei publicații electronice

Fiind receptiv la ideea mai multor participanți la proiect de a crea o publicație electronică în care ar putea fi angrenați jurnaliștii din toate cele trei regiuni convenționale ale Republicii Moldova, la sfârșitul anului 2006, CIJ a decis să instituie o nouă componentă a proiectului și să anunțe lansarea unui concurs pentru echipele care ar elabora și implementa concepția unei

publicații on-line, pentru a contribui la consolidarea bunelor relații dintre locuitorii diferitelor regiuni ale Republicii Moldova. Publicația on-line va fi lansată în 2007.

Concluzii

- În opinia majorității participanților, datorită acestui proiect jurnaliștii din cele trei regiuni convenționale ale Republicii Moldova au reușit să se cunoască reciproc, să se apropie și să stabilească relații profesionale și personale.
- Participanții au menționat la unison utilitatea, necesitatea, noutatea și actualitatea unui astfel de proiect.
- Jurnaliștii au avut de câștigat, în urma participării la proiect, cunoștințe, abilități și competențe în activitatea profesională și au stabilit noi contacte cu reprezentanți ai breslei. Totodată, ei urmează să continue instruirea, să mențină relațiile stabilite, să cunoască și să preia experiența avansată a colegilor din alte țări.
- Jurnaliștii au apreciat cu note maxime toate componentele proiectului.

Componenta „Sensibilizarea opiniei publice” a Proiectului „Noi perspective pentru femei”

Finanțare:

*Agenția SUA pentru Dezvoltare
Internațională (USAID), prin intermediul
Organizației „Winrock International”*

Scopul proiectului este de a contribui la o mai bună informare a publicului în ceea ce privește fenomenul traficului de ființe umane și prevenirea acestuia. În perioada ianuarie – decembrie 2006 au fost derulate următoarele activități:

- Instruirea jurnaliștilor;
- Vizite de documentare la centrele regionale de susținere din cadrul Proiectului “Noi perspective pentru femei”;
- Producerea unor programe radio/ TV speciale (“Destine și destinații”) la tema prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și difuzarea acestora de către posturile locale;
- Scrierea și publicarea unor articole-sindicat la temă;
- Monitorizarea mass-media și elaborarea unor rapoarte trimestriale;
- Desfășurarea unui concurs pentru jurnaliștii din presa scrisă;
- Stagii în domeniul jurnalismului în redacțiile instituțiilor de presă locale;
- Organizarea unor programe de instruire pentru angajații Centrelor regionale de susținere din cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”.

Instruirea jurnaliștilor

În perioada de referință, CIJ a organizat două programe de instruire pentru jurnaliști. În zilele de 16–18 martie s-a desfășurat seminarul „Presa scrisă pentru combaterea și prevenirea traficului de ființe umane”, la care au participat 15 jurnaliști din presa scrisă, din diferite localități ale Republicii Moldova, și studenți ai facultăților de jurnalism din Chișinău. Cursul a fost ținut de Alina Radu, director al săptămânalului independent de investigații „Ziarul

de Gardă”. Participanții la seminar au discutat despre componentele și formele traficului de ființe umane, sursele de informare, oportunitatea și posibilitățile de utilizare a imaginilor în articolele despre acest fenomen, tehnicile de intervievare a victimelor traficului de persoane și normele de etică, atitudinile și prejudecățile privind aspectele de gen în presa din Republica Moldova etc. Una din sesiunile seminarului a fost consacrată anchetelor reportericești despre fenomenul traficului de ființe umane. Consultantul superior al CIJ, Natalia Angheli-Zaicenco, s-a referit la monitorizarea presei din Republica Moldova, realizată de CIJ, și la posibilitățile de a îmbunătăți calitatea produsului jurnalistic. De asemenea, jurnaliștii au vizionat și au comentat fragmente dintr-un documentar BBC despre traficul de femei din Republica Moldova și din filmul de ficțiune „Bucharest Express”.

Între 16 și 18 noiembrie 2006, la CIJ s-a desfășurat seminarul “Traficul de ființe umane reflectat în mass-media: o nouă dimensiune”, la care au participat jurnaliști din presa scrisă și electronică din mai multe localități ale Republicii Moldova. Seminarul a fost ținut de Alina Radu, director al săptămânalului independent de investigații „Ziarul de Gardă”, și Nicolae Pojoga, cadru didactic la Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării a Universității de Stat din Moldova, specializat în fotojurnalism. În calitate de invitați, la seminar au participat: Ana Revenco, președintele Centrului “La Strada”, și Veaceslav Balan, coordonator de informații al Proiectului “Noi perspective pentru femei”. În prima zi de seminar, participanții – jurnaliști cu experiență în reflectarea subiectelor ce țin de prevenirea și combaterea traficului de ființe umane – au discutat despre rezultatele monitorizării mass-media și problemele depistate; tendințele noi în domeniu și necesitatea reflectării adecvate a acestora; modalitățile de abordare fotojurnalistică a subiectului ș. a. De asemenea, participanții la seminar au vizitat Centrul regi-

Componenta „Sensibilizarea opiniei publice” a Proiectului „Noi perspective pentru femei”

onal de susținere (CRS) din orașul Hâncești, au discutat cu angajații CRS și s-au întâlnit cu una dintre beneficiarele Centrului din Hâncești, care a deschis un birou de consultații juridice și de traduceri în orașul Ialoveni. Deoarece la seminar s-au înscris jurnaliști cu experiență în tratarea problemelor ce țin de combaterea traficului de femei, instructorii au decis să pună accentul pe dialogul interactiv, pe discuțiile axate pe exemple proprii pentru a identifica dificultățile pe care le întâmpină jurnaliștii în abordarea problemelor din acest domeniu.

Vizite de documentare la Centrele regionale de susținere

În 2006, CIJ a organizat patru vizite de documentare pentru jurnaliști la Centrele regionale de susținere din orașele Cahul, Hâncești, Bălți și Soroca, create în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei” de către Organizația „Winrock International” în parteneriat cu ONG-urile din Republica Moldova, cu suportul financiar acordat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Vizitele au fost organizate pentru jurnaliștii interesați de următoarele subiecte: prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, a migrației ilegale și a violenței domestice, oferirea unor noi oportunități social-economice femeilor din Republica Moldova. Pe parcursul acestor vizite, jurnaliștii au avut posibilitatea să se documenteze la fața locului, să discute cu beneficiarele, colaboratorii și partenerii Centrelor regionale de susținere și au publicat mai multe materiale la temă.

Producerea emisiunilor TV și radio “Destine și destinații”

În anul 2006, au fost produse 12 emisiuni TV și 23 de emisiuni radio din ciclul “Destine și destinații”. Misiunea acestor programe este de a contribui la o mai bună informare a publicului

privind fenomenul traficului de ființe umane și prevenirea acestuia; de a informa grupul-țintă (tinerele cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani, din localitățile rurale, care constituie segmentul social cel mai expus pericolului traficului) despre existența unor alternative plecării ilegale la muncă peste hotare. Scopul proiectului rezidă în elaborarea unor programe moderne și dinamice, atractive și accesibile pentru publicul-țintă. Pe parcursul anului 2006, emisiunile “Destine și destinații” au fost difuzate de următoarele posturi: Radio “Antena C”, Radio “Sănătatea” (Edineț), „Radio Orhei”, „Radio Cimișlia”, Radio „Albena” (Taraclia), „DTV” și „Euro TV” (Chișinău), „Sor-TV” (Soroca), TV „Elita” (Rezina), „STV-41” (Taraclia), „Bas-TV” (Basarabasca), „Almaz TV” (Drochia). TV „Moldova 1” a început să le difuzeze de la 1 noiembrie 2006. Emisiunile TV au o periodicitate lunară, iar emisiunile radio se difuzează de două ori pe lună. Durata emisiunilor: TV – 20-25 minute; radio – aproximativ zece minute.

Publicarea articolelor-sindicat în suplimentul „Fermierul” al API

În perioada martie – decembrie 2006, în suplimentul “Fermierul” (care este inclus în următoarele 11 ziare de limbă română și în două ziare de limbă rusă, membre ale Asociației Presei Independente (API) – “Business Info” (Cimișlia), “Cuvântul” (Rezina), “Cuvântul liber” (Leova), “Ecoul nostru” (Sângerii), “Est-Curier” (Criuleni), “Gazeta de Vest” (Nisporeni), “Glasul Națiunii” (Chișinău), “Glia drochiană” (Drochia), “Observatorul de Nord” (Soroca), “Ora locală” (Ialoveni), “Unghiul” (Ungheni), “SP” (Bălți) și “Novaia gazeta” (Bender)) au fost publicate zece articole-sindicat. Scopul acestor materiale este de a contribui la o mai bună reflectare în presa scrisă a măsurilor eficiente de prevenire a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, în conformitate cu strategia Proiectului „Noi

Componenta „Sensibilizarea opiniei publice” a Proiectului „Noi perspective pentru femei”

perspective pentru femei”, precum și stabilirea unor legături durabile cu Centrele regionale de susținere și cu beneficiarele acestora. Componenta respectivă a proiectului s-a desfășurat în parteneriat cu API.

Monitorizarea mass-media și elaborarea unor rapoarte trimestriale

Pe parcursul anului 2006, CIJ a continuat să monitorizeze și să analizeze articolele ce tratează subiecte despre traficul de persoane – intern și extern – în scop de prostituare, muncă forțată, cerșetorie și infracțiuni minore, precum și în scop de prelevare și transplant de organe. De asemenea, au fost studiate materialele privind activitățile/proiectele ce urmăresc prevenirea acestui fenomen și oferirea unor noi oportunități pentru segmentele vulnerabile ale populației. Au fost studiate conținutul articolelor și metodele jurnalistice de prezentare a subiectelor.

Monitorizarea are următoarele obiective specifice:

- Trecerea sistematică în revistă a modalităților existente de reflectare a subiectelor abordate.
- Determinarea gradului de profunzime și comprehensiune a materialelor ce reflectă fenomenul traficului.
- Elaborarea recomandărilor cu privire la practicile jurnalistice performante, care ar contribui la creșterea nivelului de conștientizare de către public a fenomenului traficului de persoane și prevenirea acestuia.

Pentru analiză au fost selectate șapte din cele mai populare ziare naționale (în baza unor indici cum ar fi „acoperirea teritorială” și „cota pe piață”): „Săptămâna”, „Timpul de dimineață”, „Moldova suverană”, „Jurnal de Chișinău”, „Novoe vremea”, „Nezavisimaia Moldova” și „Moldavskie vedomosti”. În 2006, au fost concepute

și editate (în limbile română, rusă și engleză) patru buletine de monitorizare a presei. Toate buletinele de monitorizare a mass-media pot fi găsite pe pagina web a CIJ, la următoarea adresă: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=25&Itemid=46.

Concursul pentru jurnaliștii din presa scrisă

Concursul pentru jurnaliștii din presa scrisă, anunțat de CIJ și Proiectul „Noi perspective pentru femei”, implementat de Organizația „Winrock International”, cu suportul financiar al USAID, a fost organizat pe două compartimente: presa națională și presa locală. La concurs au participat 24 de jurnaliști din orașele Bălți, Bender, Chișinău, Edineț, Hâncești, Ialoveni, Leova, Rezina și Tiraspol. Au fost prezentate peste 90 de materiale (articole de ziar și știri de agenție), publicate în perioada aprilie – octombrie 2006. Articolele jurnaliștilor s-au referit la următoarele teme: prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, a migrației ilegale și a violenței domestice, oferirea unor noi oportunități socio-economice pentru femeile din Republica Moldova, idei de afaceri în mediul rural. Materialele depuse au fost evaluate conform următoarelor criterii: gradul de corespundere cu tematica sugerată, gradul de obiectivate, de argumentare și de profunzime a materialului, structura acestuia și relevanța imaginilor folosite.

Pe data de 1 decembrie, au fost anunțate rezultatele concursului. Juriul a desemnat următorii câștigători:

Presa scrisă națională

Premiul I – Angela Brașoveanu, revista „Punkt”, Chișinău (125 USD)

Premiul II – Antonina Sârbu, pentru articolul publicat în „Ziarul de Gardă”, Chișinău, și „Pro Familia” din Rezina (100 USD)

Premiul III – Irina Codrean, „Ziarul de Gardă”, Chișinău (75 USD)

Componenta „Sensibilizarea opiniei publice” a Proiectului „Noi perspective pentru femei”

Mențiuni

Tatiana Marcu, săptămânalul economic “Eco”, Chișinău (40 USD)

Angelina Olaru, cotidianul „Timpul de dimineață”, Chișinău (40 USD)

Presa locală

Premiul I – nu a fost acordat

Premiul II – Olga Savcenca, săptămânalul „SP”, Bălți (100 USD)

Premiul III – Angela Lesco, Agenția de presă „Deca-press”, Bălți (75 USD)

Premiul special „Winrock International”,

Proiectul „Noi perspective pentru femei”:

Valeriu Țurcan, pentru articolele publicate în ziarele “Business-Info” din orașul Cimișlia și “Cuvântul liber” din orașul Leova (50 USD)

Mențiuni, presa locală

Ana Butnariuc, Agenția de presă “Deca-press” și publicația periodică “Astăzi”, Bălți (40 USD)

Olesea Hâncu, ziarul “Ora locală”, Ialoveni (40 USD)

Premiu de încurajare

(pentru articole scrise de un student)

Stella Enachii, pentru articolele publicate în “Ziarul de Gardă”, Chișinău (25 USD)

Anastasia Nani, “Ziarul de Gardă”, Chișinău (25 USD)

În 2007 va fi editată o culegere, în care vor fi publicate cele mai reușite articole.

Stagii în domeniul jurnalismului în redacțiile instituțiilor de presă locale

Acest program de stagii, lansat de CIJ, a fost destinat tinerelor din Republica Moldova interesate de jurnalism. Programul a fost conceput ca o alternativă pentru femeile tinere

care decid să nu plece la lucru peste hotare, ci doresc să se realizeze în țară. În anul 2006, trei tinere din Cahul și Comrat au beneficiat de stagii de două luni (iulie-august) în redacția ziarului „Cahul Expres”, la postul de televiziune “TV Săptămâna” din Cahul, precum și la compania “TeleRadio Găgăuzia” din Comrat. Stagiarele au avut posibilitatea să afle detalii despre specificul activității într-o instituție de presă, reușind să pregătească pentru publicare/difuzare mai multe materiale. Tineretele au beneficiat de bursă pentru întreaga perioadă de stagiu.

Programe de instruire pentru angajații Centrelor regionale de susținere din cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”

La 23-24 februarie 2006, la CIJ a fost organizat programul de instruire “Bazele relațiilor publice”. La acest program, moderat de consultantul superior al CIJ, Natalia Angheli-Zaicenco, au participat angajații Centrelor regionale de susținere (CRS) din cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Cele mai importante subiecte discutate au fost: comunicarea cu mass-media, menținerea interesului presei pentru activitatea unei organizații, folosind oportunitățile oferite de CIJ prin intermediul programelor radio/tv speciale „Destine și destinații” și al articolelor-sindicat. Consultațiile în cadrul centrelor regionale au fost axate pe realizarea dosarelor de presă și a altor materiale promoționale, precum și pe organizarea evenimentelor speciale.

După finalizarea acestui program de instruire, CIJ a distribuit tuturor CRS chestionare de evaluare a necesităților acestora, pentru ca în perioada 13 aprilie -12 mai să fie organizate consultații la fiecare CRS.

Un alt program de instruire pentru reprezentanții CRS a fost derulat în perioada 28-29

Componenta „Sensibilizarea opiniei publice” a Proiectului „Noi perspective pentru femei”

septembrie 2006. Moderat de către Natalia Angheli-Zaicenco, trainingul a avut drept obiectiv analiza activităților desfășurate de către angajații CRS în domeniul comunicării externe și perfecționarea deprinderilor de utilizare a instrumentelor de comunicare eficientă. În cadrul trainingului participanții s-au familiarizat cu noțiunea de „campanie de pledoarie” (“advocacy”), având ocazia să cunoască elementele principale și căile de implicare a mass-media în procesul de “advocacy”. Sub îndrumarea instructorului,

participanții au analizat grupurile-țintă majore, resursele disponibile și posibilele relații de parteneriat și coalizare pentru campaniile de „advocacy”.

Concluzii

- Instruirea în domeniul scrierii și ilustrării unor materiale la subiectul prevenirea și combaterea traficului de persoane constituie o necesitate stringentă, iar rezultatele monitorizării articolelor la tema dată au demonstrat acest lucru.

Proiectul „Managementul publicațiilor periodice”

Finanțare:

Proiectul Media-Im-Pakt – Media Support for South Eastern Europe al IfA (Institut fuer Auslandsbeziehungen – Institutul pentru Relații Interculturale) din Germania

Prima componentă a acestui program a fost cursul „Managementul publicațiilor periodice”, la care au participat managerii a nouă ziare și reviste cu distribuție națională și locală din Republica Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană. Programul de instruire „Managementul publicațiilor periodice” s-a desfășurat în perioada 15–17 iunie 2006, la Vadul lui Vodă. Acesta a fost ținut de Rodica Deleu, director de vânzări al săptămânalului „SP” din orașul Bălți, și de Cosmin Gabriel Păcuraru (România), instructor al Centrului pentru Jurnalism Independent din București și producător al unor emisiuni economice la Radio MIX București.

Modulul „Managementul publicațiilor periodice” a inclus și un program de consultații individuale, care au fost oferite după finalizarea

cursului menționat mai sus. De consultațiile de specialitate ale lui Cosmin Gabriel Păcuraru au beneficiat directorii, redactorii-șefi, managerii de vânzări și agenții de publicitate ai edițiilor periodice „Ziarul de Gardă”, „Flux”, „Jurnal de Chișinău”, „Eco”, „Timpul de dimineață”, „Natura”, „Strășeneanca”, precum și managerii Asociației Presei Independente (API) și ai ziarelor-membre ale API – „Business info” (Cimișlia) și „Unghiul” (Ungheni). La 14 iulie, pentru beneficiarii programului de consultanță a fost organizat și un curs de vânzări.

Pe data de 21 iulie 2006, CIJ a organizat masa rotundă „Presa ca afacere în Republica Moldova”. La eveniment au participat aproximativ 50 de persoane: manageri ai publicațiilor periodice, distribuitori de presă, reprezentanți ai agențiilor de publicitate, agenți economici și jurnaliști. Agenda mesei rotunde a cuprins trei sesiuni care au vizat diferite aspecte ale presei ca afacere în Moldova: “Presa: între economic și politic”; “Editorii și difuzorii de presă ca parteneri de afacere”, “Perspectivele creării unui Birou de audit al tirajelor în Moldova”.

Proiectul „Elaborarea programului postuniversitar de jurnalism în Republica Moldova”

Parteneri:

Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării de la Universitatea de Stat din Moldova și Școala de Jurnalism a Universității Missouri, SUA.

Finanțare:

Departamentul de Stat al SUA prin Școala de Jurnalism a Universității Missouri

Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți calitatea studiilor jurnalistice în Republica Moldova prin crearea și consolidarea unui program de tip postuniversitar în jurnalism. Fiind prevăzut pentru o durată de trei ani (septembrie 2003 - august 2006), proiectul a avut următoarele obiective:

- Determinarea necesităților pentru instruirea în domeniul jurnalismului în Republica Moldova și dezvoltarea unui plan strategic pentru realizarea acestor necesități.
- Dezvoltarea unei curricule de bază pentru un program în jurnalism de tip postuniversitar și îmbunătățirea celei existente la Universitatea de Stat din Republica Moldova (USM).
- Pregătirea instructorilor pentru predarea unui program de instruire în jurnalism, inițiat de CIJ și instruirea cadrelor universitare de la Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării a USM.
- Dezvoltarea unui plan de afaceri pentru asigurarea durabilității programului.

Pe parcursul anului 2006, în cadrul proiectului s-au desfășurat următoarele activități:

- Vizite ale cadrelor universitare și jurnaliștilor din Moldova la Școala de Jurnalism din Missouri.
- Implementarea experienței americane în Moldova prin vizite ale profesorilor din SUA. Deschiderea Școlii de Studii Avansate în Jurnalism (SSAJ) la Chișinău.

În 2006, opt persoane (jurnaliști și cadre universitare din Republica Moldova, instructori ai CIJ) au plecat în SUA pentru a asista la cursurile și seminarele Școlii de Jurnalism din Missouri și pentru un schimb de experiență cu colegii din această țară. Este vorba despre următoarele persoane: Victor Moraru și Mihail Guzun, profesori universitari, Alexandr Burdeinîi, redactor-șef al Agenției de presă „Info-Market” și instructor CIJ, Ana Gonța, cadru universitar, USM, Corina Samciuc, formator CIJ, Valentin Dorogan, șeful Catedrei de comunicare a USM, Antonina Sârbu, redactor la postul de televiziune “Euro-TV”, și Nelly Țurcanu, prodecan al Facultății de jurnalism și științe ale comunicării a USM.

În prezent, mai multe persoane care au vizitat Școala de Jurnalism din Missouri sunt instructori la Școala de Studii Avansate în Jurnalism din Chișinău, și anume: Alexandr Burdeinîi, Antonina Sârbu, Artur Corghencea, Corina Samciuc, Igor Guzun, Nata Albot, Nicolae Pojoga, Olivia Pîrțac, Alina Mazureac-Radu, Alexandru Canțîr, Vasile Botnaru, Vitalie Dogaru, Vlad Gribincea și Yana Cozari-Ivancenco.

În perioada de referință, la Chișinău au venit patru profesori de la Școala de Jurnalism din Missouri. Profesorul Byron Scott s-a aflat în vizită în Republica Moldova în perioada 19–24 septembrie 2006 și a participat la ceremonia de inaugurare a SSAJ, care a avut loc la 21 septembrie.

Între 14–18 noiembrie 2006, profesorul Stuart Loory a ținut un curs pentru lectori și profesori, intitulat „Metode de predare pentru presa scrisă,” pe parcursul căruia au fost prezentate tehnici de predare aplicate la Școala de Jurnalism din Missouri.

Experții americani Lee Wilkins, profesor de etică, și Martha Steffens, profesor de studii

Proiectul „Elaborarea programului postuniversitar de jurnalism în Republica Moldova”

jurnalistice și șefa Catedrei de jurnalism de afaceri, au ținut seminare pentru lectorii și profesorii universitari de la Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării a USM. La 18 aprilie 2006, a avut loc cursul privind metodele de predare a eticii mass-media, iar la 19 aprilie – cursul privind metodele de predare a jurnalismului de afaceri și economic. Au fost prezentate tehnici de predare aplicate la Școala de Jurnalism din Missouri. Un alt program de instruire a fost organizat pentru formatorii CIJ. Experții au avut și întâlniri individuale cu formatorii CIJ - Nicolae Pojoga, Alexandr Burdeinîi, Igor Guzun, Alina Radu, Vasile Botnaru și Artur Corghencea - precum și cu decanul Facultății de jurnalism a USM, Constantin Marin.

La 12 iunie, la Chișinău au sosit doi bursieri ai Fundației „Knight” (SUA), jurnaliștii și instructorii în domeniul jurnalismului Steven R. Knowlton și Karen L. Freeman, care s-au aflat în Moldova timp de șase luni. Ei au acordat asistență CIJ la dezvoltarea noii Școli de Studii Avansate în Jurnalism. Experții au venit în R. Moldova prin intermediul “The International Center for Journalists” (ICFJ), care adminis-

trează Programul „Knight International Press Fellowships” (pentru informații suplimentare accesați pagina web <http://www.knight-international.org/about.html>). Scopul programului este de a contribui la dezvoltarea unor mass-media puternice și independente, în special în țările care nu au tradiții în domeniu. Karen Freeman este redactor la „The New York Times” (SUA), unde activează din 1995. A fost profesor de jurnalism la Pennsylvania State University și redactor științific la „St. Louis Post-Dispatch”. Steven Knowlton predă jurnalismul din 1995 la Hofstra University în Hempstead, Long Island (anterior, a profesat în acest domeniu și la Pennsylvania State University).

Specialistul respectiv a lucrat timp de 17 ani ca reporter, fotograf și redactor la mai multe cotidiene și hebdomadare.

Proiectul „Elaborarea programului postuniversitar de jurnalism în Republica Moldova” a contribuit enorm la crearea Școlii de Studii Avansate în Jurnalism de pe lângă CIJ (pentru mai multe informații despre acest proiect de durată, accesați pagina web <http://www.moldovajournalism.missouri.edu/>).

Școala de Studii Avansate în Jurnalism

Parteneri:

Școala de Jurnalism a Universității Missouri și Centrul de Formare Profesională a Jurnaliștilor din Paris

Finanțare:

Programul MATRA al Ministerului olandez de Externe, implementat prin intermediul Organizației olandeze „Press Now, National Endowment for Democracy” (NED) din SUA

Școala de Studii Avansate în Jurnalism (ȘSAJ) a fost lansată de către Centrul Independent de Jurnalism în cadrul evenimentului tradițional „Zilele libertății presei” organizat în luna mai.

Precizăm că 52 de dosare au fost depuse la CIJ până la data-limită de prezentare a acestora, 30 iunie 2006. Procedura de selectare a studenților s-a desfășurat în trei etape. La prima etapă, candidații au depus CV-ul, copia diplomei de studii superioare, o scrisoare de motivare, două scrisori de referință și trei materiale scrise. La cea de-a doua etapă a fost susținut testul scris, iar la cea de-a treia – interviul. După examinarea dosarelor și a testelor, comisia a decis să-i invite la interviu pe cei 39 de finaliști. Pe data de 28 iulie, au fost anunțate rezultatele admiterii, fiind selectați douăzeci de studenți. Printre candidații acceptați este o persoană din regiunea transnistreană și una din UTA Gagauz-Yeri. De notat că doar șase studenți ai ȘSAJ sunt absolvenți ai facultăților de jurnalism ale Universității de Stat din Moldova sau ale universităților din România. Restul studenților sunt absolvenți ai facultăților de filologie, inginerie, relații internaționale, sociologie, medicină, drept, pedagogie și limbi moderne.

Instruirea la ȘSAJ a început pe 4 septembrie. CIJ a organizat o recepție pe 21 septembrie ca să marcheze debutul acestui proiect – Școala de Studii Avansate în Jurnalism

– și ca să anunțe definitivarea proiectului de pregătire pentru deschiderea Școlii (Proiectul „Elaborarea programului postuniversitar de jurnalism în Republica Moldova”). Re-prezentării Școlii de Jurnalism din Missouri, cei doi bursieri „Knight” veniți în Moldova, reprezentanți ai organizațiilor donatoare, ai corpului diplomatic din Moldova, instructori din domeniul jurnalismului, jurnaliști și manageri media au fost prezenți la această recepție.

În cadrul ȘSAJ, toate orele sunt ținute de către instructorii din Moldova, care au fost instruiți în perioada 2003-2006 la Școala de Jurnalism din Missouri, și de către experți străini care asigură nu doar o calitate bună a instruirii pentru studenții noștri, ci și o îmbunătățire a experienței instructorilor locali. Majoritatea cursurilor au loc în sala de calculatoare a Centrului Comunitar Evreiesc.

Primul modul ținut la ȘSAJ a fost „Știri I”, care a durat două săptămâni. Instructorii principali au fost Vitalie Dogaru (reporter Radio „Europa Liberă”, lector USM) și Alina Radu (director al săptămânalului independent de investigații „Ziarul de Gardă”). Modulul „Știri II” a fost predat pe parcursul următoarelor două săptămâni de către Igor Guzun, lector universitar, și Vasile Botnaru, directorul biroului din Chișinău al Radio „Europa Liberă”. Luna octombrie a fost dedicată cursurilor „Dreptul mass-media”, „Etica jurnalismului” și „Fotojurnalismul”. „Dreptul mass-media” a fost predat de către expertii Olivia Pîrțac, jurist la CIJ, și Vlad Gribincea, jurist la Organizația „Juriștii pentru Drepturile Omului”. Cursul „Etica jurnalismului” a fost predat de către Karen Freeman și Steven Knowlton. Ultimul curs din luna octombrie a fost „Fotojurnalismul”, în cadrul căruia a fost implicat un instructor local, Nicolae Pojoga, împreună cu bursierul „Knight” Steven Knowlton.

Școala de Studii Avansate în Jurnalism

Cursurile „Jurnalism radio” și „Jurnalism TV” au fost ținute pe parcursul lunii noiembrie. Cursul „Radio” a fost predat de către Alexandru Canțir, directorul BBC în Moldova, și Vasile Botnaru. Cursul „Jurnalismul TV” a fost o bună oportunitate pentru colaborarea cu Alexandra Salomon, bursier „Knight”, care a venit în Moldova ca să-i ajute pe instructorii locali la predarea acestui curs. Instructorii locali au fost Yana Cozari-Ivancenco de la TV 7 și Artur Corghencea de la PRO TV Chișinău. Ultimele cursuri ținute înainte de vacanța de primăvară au fost „Scrierea materialelor de opinie” și „Jurnalismul comunitar”. Aceste module au fost ținute de către Steven Knowlton și Karen Freeman.

Punctul culminant al primului semestru a fost cursul „Jurnalismul comunitar”, în cadrul căruia studenții au fost repartizați în două grupe și au elaborat două ziare comunitare: „Curier de Botanica” și „Eveniment Central”. Ziarele menționate pot fi accesate

la: <http://scoaladejurnalism.md/comunitar/index.php>.

Concluzii

Pe durata primului semestru (septembrie-decembrie 2006), am testat dezvoltarea curriculumului la Școala de Studii Avansate în Jurnalism din Chișinău. Este vorba de un element nou care poate fi utilizat de către orice altă program din Moldova. Vom lucra asupra conținutului acestuia în anul viitor, dar deja avem orarul ȘSAJ, planurile orelor și descrierile cursurilor ca un sistem integral de cultivare a jurnalistului universal pentru mass-media în dezvoltare. Un rezultat important al acestui proiect e faptul că vom avea un grup de jurnaliști bine instruiți în domeniul mass-media și vom putea să-i atragem și în alte proiecte ale Centrului Independent de Jurnalism. Mai multe detalii despre școală puteți găsi pe pagina electronică <http://www.scoaladejurnalism.md/>.

Consultații pentru mass-media

În perioada 13-17 februarie 2006, CIJ a organizat pentru instituțiile de presă din Republica Moldova un program specializat de consultații oferite de către instructorul și jurnalistul american Larry Gerber. De aceste consultații au beneficiat jurnaliștii de la câteva publicații periodice din Chișinău și Bălți.

Larry Gerber este bursier „Knight International Press” (www.knight-international.org). Expertul are o experiență de peste 35 de ani de reporter, redactor și manager al

unei instituții de presă (agenții de presă, în special). În anii 80 ai secolului trecut a lucrat în România ca șef al Biroului pentru Europa Centrală și de Est al Agenției „Associated Press”. Din 1999 până în 2004, a fost redactorul-șef al revistei „Emmy”, publicație premiată de Academia americană de televiziune din Los Angeles. Larry Gerber a participat în calitate de expert la programele de instruire organizate pentru jurnaliștii din România, Armenia, Macedonia, Afganistan și din alte țări.

Concursul pentru jurnaliști „Premiile ONU - 2006”

La acest concurs au participat 30 de jurnaliști (20 de jurnaliști de la un șir de publicații periodice și agenții de presă, cinci reprezentanți ai posturilor de radio și cinci – ai posturilor TV) din Basarabeasca, Bălți, Bender, Chișinău, Rezina, Soroca și Tiraspol. Au fost prezentate materiale publicate/difuzate în perioada octombrie 2005 – septembrie 2006.

Rezultatele concursului pentru jurnaliști „Premiile ONU – 2006”, organizat de Reprezentanța Națiunilor Unite în Moldova și administrat de CIJ, au fost făcute publice la 27 octombrie 2006.

Pentru fiecare compartiment (TV, radio și presa scrisă) au fost acordate următoarele premii:

- premiul I – 125 USD,
- premiul II – 100 USD,
- premiul III – 75 USD,
- precum și câteva mențiuni.

Juriul, format din reprezentanți ai Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a USM, ai instituțiilor de presă și ai ONG-urilor de media, a desemnat următorii câștigători:

Presa scrisă (inclusiv agențiile de presă)

- Premiul I – Tudor Iașcenco, „Cuvântul”, Rezina (125 USD);
- Premiul II – Valentina Basiul, „Timpul de dimineață”, Chișinău (100 USD);
- Premiul III – Ludmila Moraru, „Flux”, Chișinău (75 USD).

Radio

- Premiul I – nu a fost acordat;

- Premiul II – Elena Cioina, Radio „Europa Liberă”, Chișinău (100 USD) și Valentina Ursu, Radio „Europa Liberă”, Chișinău (100 USD);
- Premiul III – Vera Nastasiu, Radio „Vocea Basarabiei”, Chișinău (75 USD).

Televiziune

- Premiul I – nu s-a acordat;
- Premiul II – Daria Gvindjia, TV 7, Chișinău (100 USD);
- Premiul III – Liliana Arnăutu, “Euro TV” Chișinău (75 USD).

În cadrul acestui concurs, au fost acordate următoarele **mențiuni/premii speciale**:

- Valeria Vițu, Radio „Europa Liberă”, Chișinău (50 USD);
- Galina Lungu, Agenția de presă „Info-Prim Neo”, Chișinău (50 USD);
- Pavel Păduraru, „Timpul de dimineață”, Chișinău (50 USD);
- Echipa Ana Boiceac (orașul Bender) – Olga Ceban (orașul Basarabeasca), pentru articolele publicate în ziarul “Business Info”, Cimișlia (câte 25 USD).

Concursul a avut scopul să încurajeze și să promoveze în mass-media o abordare diversă și profesionistă a domeniilor de activitate și a priorităților ONU, inclusiv a Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Materialele depuse au fost evaluate conform următoarelor criterii: gradul de corespundere cu tematica sugerată, gradul de obiectivitate și de argumentare, gradul de profunzime, structura materialului, calitatea secvenței audio/video și structura programului/reportajului.

Serviciul juridic al CIJ

Finanțatori:

Programul Mass-Media al Institutului pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program), IfA (Institutul Republicii Federale Germania pentru relații culturale cu țările străine), în cadrul obiectivelor Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est și Consiliul Europei

Aria de activități a Serviciului juridic cuprinde:

- analiza legislației mass-media și participarea la elaborarea propunerilor de perfecționare a legislației existente;
- consultații gratuite în toate problemele ce țin de legislația mass-media, iar în cazuri de interes public, și reprezentare în instanță;
- monitorizarea evoluțiilor din domeniul legislației cu privire la libertatea de exprimare și de informare prin publicarea rezultatelor în buletine legislative bilunare;
- monitorizarea cazurilor de violare a libertății de exprimare și de informare;
- organizarea de conferințe, seminare și cursuri pe problemele legislației mass-media;
- publicarea de articole analitice și informative pe probleme ce țin de dreptul mass-media;
- conlucrarea cu organizații nonguvernamentale și de stat în vederea implementării Legii accesului la informație și a standardelor europene privind libertatea de exprimare.

Elaborarea și promovarea unui proiect de lege ce are drept scop îmbunătățirea legislației cu privire la defăimare

Prin intermediul unui grup de experți, CIJ a elaborat un proiect de lege ce reglementează adecvat problematica defăimării, armonizând legislația internă cu standardele internaționale și “reparând” deficiențele legislației în vigoare.

Cei patru membri ai grupului de lucru au fost: Olivia Pîrțac, expert în domeniul legislației mass-media, jurist CIJ; Vlad Gribincea, expert în domeniul legislației mass-media, membru al ONG “Juriștii pentru Drepturile Omului”; Anastasia Pascari, judecător la Curtea Supremă de Justiție, și Corneliu Rusnac, jurnalist, membru al “Comitetului pentru Libertatea Presei” și corespondent BBC. Proiectul a fost avizat de numeroși experți naționali și internaționali (avem expertize în scris de la Vera Macinskaia, judecător la Curtea Supremă de Justiție, Oleg Efrim, avocat și lector la Facultatea de drept, USM, Serghei Ostaf, activist în domeniul drepturilor omului, director al Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO), Jim Calle, expert la ABA CEELI, precum și de la „Articolul 19, Campania Globală pentru libertatea de Exprimare”, care a expediat un Memorandum detaliat la acest proiect de lege).

Grupul a decis ca proiectul să fie numit Legea cu privire la libertatea de exprimare, or, acesta urmărește acordarea unor garanții dreptului la libera exprimare și informare, crearea unui echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și informare și apărarea altor drepturi personal-nepatrimoniale ale persoanei (dreptul la onoare și demnitate, dreptul la viață privată).

Necesitatea unei asemenea legi se explică prin faptul că în Republica Moldova se aplică în mod inadecvat standardele europene privind libertatea de exprimare în cauzele cu privire la defăimare și viața privată. În plus, există o serie de probleme ce ar putea fi soluționate printr-o reglementare mai bună. Adoptarea unei asemenea legi ar oferi niște norme de protecție, necesare jurnalismului din Republica Moldova. Astfel, proiectul de lege pune accentul pe libertatea de exprimare (fără a ignora alte drepturi ale persoanei, inclusiv dreptul la viața privată, drept care are o tratare inadecvată în legislația în vigoare); consfințește statutul special al

mass-media; detaliază prevederile referitoare la interdicția cenzurii; specifică dreptul la prezumția nevinovăției în contextul mass-media; diferențiază faptele de judecățile de valoare; stabilește termene de prescripție pentru acțiunile în defăimare; stabilește o procedură prealabilă de soluționare a litigiilor cu privire la defăimare; prevede o procedură foarte detaliată de examinare a litigiilor, care să stimuleze o examinare bună a acestor litigii; stabilește o taxă de stat în mărime de 3% din suma cerută pentru acțiunile de reparare a prejudiciului moral; precizează situațiile de exonerare a mass-media de răspundere materială în cazurile de defăimare; determină un statut diferit al persoanelor publice în raport cu cele private în cazurile de defăimare și apărare a vieții private. Proiectul de lege a fost supus dezbaterii publice pe parcursul unei mese rotunde care a

avut loc la 11 decembrie 2006. Grație opiniilor și obiecțiilor expuse în cadrul evenimentului menționat, acesta a fost perfecționat. Proiectul poate fi citit în limbile română și engleză pe site-ul www.ijc.md (pentru varianta română vezi http://ijc.md/Publicatii/mlu/legislatie/proiectul_legea_libertatii_exprimarii.pdf; pentru varianta engleză: http://www.ijc.md/eng/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=32). Prin intermediul paginii web, de asemenea, pot fi expediate sugestii și comentarii la textul proiectului respectiv.

Deși proiectul nu a fost introdus deocamdată în calitate de inițiativă legislativă, în martie 2007, în Parlament s-a format un grup de lucru constituit din reprezentanți ai Legislativului, Executivului, instanțelor judecătorești și societății civile care lucrează la acest proiect.

Analiza și monitorizarea legislației

Buletinul legislativ

CIJ a lansat, în 2004, un buletin electronic, care conține sumarul legilor și modificărilor în legile existente, informații despre jurisprudența recentă a CEDO etc., cu scopul de a ține la curent jurnaliștii, organizațiile de presă, juriștii și alți doritori cu noutățile din domeniu. Acest buletin electronic este distribuit prin intermediul poștei electronice la peste 150 de abonați, în două limbi: română și rusă. Arhiva, inclusiv cele șase ediții ale anului 2006, poate fi găsită pe pagina web a CIJ, la rubrica „Serviciul juridic” (adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62).

Raportul „Libertatea de exprimare și accesul la informație în Republica Moldova în 2006”

Acest raport inserează o relatare succintă a evenimentelor semnificative, care au caracterizat situația presei din Republica Moldova în anul 2006 și care sunt sugestive, în opinia Centrului Independent de Jurnalism, pentru aprecierea calității libertății de exprimare și de informare în Republica Moldova. Raportul cuprinde următoarele compartimente: Evoluții legislative; Evoluții în sectorul audiovizualului; Situația presei scrise și a jurnalismului de investigație; Presa în campania electorală; Accesul la informație; Evenimente de perspectivă; Concluzii. Raportul a fost întocmit în limbile română și engleză, fiind difuzat prin poșta electronică, dar poate fi găsit și pe pagina web a Centrului Independent de Jurnalism, la rubrica „Serviciul juridic” (adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=36&Itemid=64).

Consultanța juridică și reprezentarea în instanțele de judecată

Serviciul juridic oferă gratuit consultații juridice pentru jurnaliști și organizații mass-media.

Consultațiile gratuite, care au fost acordate în orice problemă legată de legislația mass-media și informarea jurnaliștilor despre drepturile și obligațiile lor, au contribuit la identificarea și soluționarea problemelor juridice ale jurnaliștilor și ale organizațiilor de presă. Consultația se face telefonic, personal sau prin e-mail. De asemenea, se oferă acte normative în ultima lor variantă.

Serviciul juridic acordă anual circa 120 de consultații juridice. Problemele abordate țin, în special, de apărarea onoarei și demnității, accesul la informație, publicitate, dreptul de autor, dreptul la viață privată și statutul juridic al publicațiilor. Sunt elaborate cereri de chemare în judecată și de atacare a hotărârilor judiciare existente, referințe și pretenții. Se acordă asistență experților și persoanelor interesate din străinătate în procesul investigării și elaborării studiilor privind legislația referitoare la mass-media și situația libertății de exprimare în Republica Moldova.

De asemenea, în 2006, Olivia Pîrțac, coordonatorul Serviciului juridic al CIJ, a reprezentat cu succes în instanță pârâții în cinci procese cu privire la defăimare. În plus, CIJ a acordat o susținere substanțială publicației periodice “Jurnal de Chișinău” într-un litigiu cu organele fiscale, aflat încă în proces de soluționare.

Campania de pledoarie

Campania de pledoarie constă în elaborarea declarațiilor, scrisorilor de protest, recomandărilor, organizarea unor dezbateri, cluburi de presă etc.

CIJ se implică activ în procesul de perfecționare a legislației moldovenești, precum și în contracararea abuzurilor puterii în domeniul presei. În 2006 CIJ a luat parte la următoarele activități:

Analiza și monitorizarea legislației

- îmbunătățirea legislației cu privire la audiovizual (expertize și numeroase dezbateri ale proiectului Codului audiovizualului): CIJ a organizat prima dezbatere a proiectului, pe data de 14 aprilie 2006, cu suportul financiar al Fundației „Eurasia”, iar ulterior s-a implicat activ în elaborarea expertizelor la acest cod. Expertiza Organizației „Articolul 19, Campania Globală pentru libertatea de exprimare” a fost efectuată, de asemenea, la solicitarea CIJ.
- amendarea art. 16 Cod civil (introducerea criteriilor pentru determinarea compensațiilor morale ale persoanelor defăimate): CIJ a participat la dezbaterile organizate în Parlament, precum și în cadrul societății civile, și a expediat organului legislativ propuneri de îmbunătățire a acestui act normativ;
- garantarea unei distribuiri libere și normale a presei (elaborarea unui contract-model între distribuitorii și editorii de presă): CIJ a participat la negocierile inițiate de API cu „Poșta Moldovei”, în vederea elaborării unui acord și a unui contract-model privind distribuirea presei;
- creșterea nivelului de transparență și implementarea Legii accesului la informație: CIJ a participat la perfecționarea unui proiect de lege privind transparența în procesul decizional, elaborat la etapa inițială de Organizația „Acces-Info”. Ulterior, acest proiect a fost propus de Guvern în calitate de inițiativă legislativă;
- elaborarea și difuzarea declarațiilor privind amenințările la libertatea de exprimare constatate în Moldova: CIJ a reacționat prin declarații, ori de câte ori a fost informat despre cazurile de violare a libertății de exprimare sau despre existența unor amenințări în acest sens. Pe parcursul anului, au fost lansate mai multe declarații privind conținutul Codului audiovizualului și procesul de adoptare a acestuia, alegerea CCA, evoluția situației la “Antena C” și “Euro TV Chișinău”, hărțuirea “PRO TV Chișinău” și unele acțiuni care afectau alte organizații mass-media din Moldova. Atunci când a fost posibil, CIJ a organizat și cluburi de presă (cazurile pierdute la CEDO, situația la Casa Presei, cazul „Antena C” și „Euro TV” Chișinău etc.).

Instruirea

Seminar privind standardele europene în domeniul legislației mass-media

Timp de două zile, la 3-4 octombrie 2006, CIJ a organizat, în cooperare cu Consiliul Europei, un seminar pe problema aplicării standardelor europene privind libertatea de exprimare și informare în Moldova. Participanții la discuții au abordat subiectul privind jurisprudența CEDO la art. 10 și aplicarea acesteia în Republica Moldova. Câteva sesiuni au fost consacrate accesului la informație, legislației cu privire la publicitate, normelor ce reglementează exprimarea artistică, precum și discursului comercial și religios. Prezentarea standardelor europene a fost făcută de către avocații francezi Frédéric Gras și Alexis Guedj. Legislația și practica din Moldova au constituit subiectul discursurilor juriștilor moldoveni Vlad Gribincea, Olivia Pîrțac și Victor Panțăru, precum și ale jurnaliștilor Rodica Deleu și Ludmila Andronic. Cei 30 de participanți reprezentau în majoritate lectori specializați în domeniul drepturilor omului sau în jurnalism, oameni de presă și membri ai societății civile.

Cursul intensiv “Legislația cu privire la libertatea de exprimare și de informare”

Cursul intensiv “Legislația cu privire la libertatea de exprimare și informare” s-a desfășurat în perioada 3-9 august 2006. Au participat 15 tineri jurnaliști și studenți ai facultăților de jurnalism și științe ale comunicării din Chișinău. Cursul a fost ținut de Olivia Pîrțac, coordonator al Serviciului juridic al CIJ, Eugeniu Ribca, lector superior la Universitatea de Stat din Moldova (USM) și Vlad Gribincea, avocat, membru al ONG „Juriștii pentru Drepturile Omului”. Aspecte internaționale relevante au fost prezentate de Karen Freeman și Steven Knowlton, „Knight International Press Fellows” din SUA. Agenda cursului a inclus

următoarele teme: jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind libertatea de exprimare, defăimarea, accesul la informație, legislația cu privire la audiovizual și presa scrisă, drepturile mass-media în campaniile electorale, normele privind finanțarea mass-media, dreptul de autor, etica jurnalistului. Prezentările experților au fost combinate cu studii de caz.

Cursul universitar „Legislația mass-media”

CIJ a continuat să susțină dezvoltarea unui curs de drept mass-media pentru studenții în drept. De notat că 2006 este al treilea an de când studenții Facultății de drept a USM au posibilitatea de a studia dreptul mass-media. Cursul este opțional, fiind predat în limbile română și rusă, la secția de zi, precum și la cea prin corespondență. Programul cursului pentru studenții de la Facultatea de drept conține zece teme:

1. Noțiuni generale de Dreptul mass-media.
2. Dreptul la libertatea de exprimare.
3. Problematika defăimării în Republica Moldova.
4. Accesul la informație.
5. Serviciul public de radiodifuziune.
6. Constituirea și lichidarea organizațiilor din domeniul mass-media (publicații periodice, agenții de știri, companii audiovizuale).
7. Mass-media și campania electorală.
8. Reglementarea juridică a publicității.
9. Securitatea informațională a societății și a personalității.
10. Internetul și reglementarea sa juridică.

Cursul este predat studenților anului cinci. În primul semestru al anului academic 2006-2007 (septembrie – decembrie 2006) 123 studenți ai secției de zi a Facultății de drept au ales cursul „Dreptul mass-media”: 56 dintre ei au studiat în română, iar 67 – în rusă.

Publicarea unor cărți de referință

În decembrie 2006, Centrul Independent de Jurnalism a editat versiunea în limba română a cărților „Recomandări pentru reglementarea audiovizualului”, autor Eve Salomon, și „Manual de utilizare a internetului”, elaborat de un grup de autori în cadrul unui proiect al Consiliului Europei.

Cartea „Recomandări pentru reglementarea audiovizualului” a fost publicată de Asociația Comunitară de Radiodifuziune (Commonwealth Broadcasting Association) cu susținerea UNESCO, pentru a ajuta, în egală măsură, noile agenții de reglementare, dar și pe cele existente, să înțeleagă clar care sunt modalitățile esențiale de menținere și consolidare a serviciului public de radiodifuziune în contextul unei industrii variate și variabile din punct de vedere comercial. Eve Salomon este consultant media internațional cu experiență în reglementarea audiovizualului și a presei.

„Manualul de utilizare a internetului” cuprinde 21 de fișe informaționale, fiecare acoperind un subiect particular din domeniul utilizării acestuia: de la căutarea informației pentru crearea blog-urilor până la comerțul on-line și „e-cetățenie”.

Editarea în versiune română a acestor două lucrări a fost posibilă datorită sprijinului financiar acordat de IfA. Cărțile respective se distribuie gratuit. Persoanele care doresc să intre în posesia cărților se pot adresa la CIJ sau pot accesa variantele electronice pe pagina web a CIJ: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=52&Itemid=83.

Concluzii

- În Republica Moldova există o necesitate presantă de instruire continuă în domeniul legislației mass-media.
- Jurnaliștii nu se simt suficient protejați de legislația în vigoare. Legislația în domeniul mass-media trebuie perfecționată, în special, sub aspectul acordării unor garanții suplimentare libertății de exprimare și protejării jurnalismului de investigație. În acest sens, adoptarea proiectului de lege cu privire la libertatea de exprimare ar ameliora situația.
- Totodată, este necesar să se lucreze în direcția perfecționării Legii presei și a Codului audiovizualului.
- Urmează să fie făcute studii serioase la capitolul concentrarea mass-media, publicitatea de stat în domeniul mass-media și posibilitatea de a eficientiza autoreglementarea în domeniul mass-media.

Publicații. Resurse

Buletinul analitic „Mass-media în Moldova”

Finanțare:

Fondul global al Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor în Rusia și în alte state CSI și Proiectul Media-Im-Pakt – Media Support for South Eastern Europe al IfA (Institut fuer Auslandsbeziehungen – Institutul pentru Relații Interculturale) din Germania

Tema principală a primei ediții din 2006 (luna iunie) a buletinului analitic „Mass-media în Moldova” a fost noul Cod al audiovizualului din Republica Moldova și situația din audiovizualul autohton. Revista publică analizele și comentariile semnate de către Vlad Gribincea, Constantin Marin, Ion Bunduchi, Constantin Pârțac și Arcadie Gherasim. În acest număr al buletinului au fost inserate și câteva articole în care autorii abordează un șir de probleme curente ale presei scrise, între care: sistemul de difuzare a presei în Republica Moldova (Raisa Lozinschi); privatizarea ziarelor guvernamentale (Dumitru Lazur); sprijinul public pentru presa locală (Ion Mititelu); stabilitatea economică și managementul eficient al publicațiilor periodice (Petru Macovei).

Ediția din iunie 2006 a buletinului analitic „Mass-media în Moldova” cuprinde și două materiale despre situația curentă a presei din UTA Gagauz-Yeri și regiunea transnistreană. Tradițional, revista conține rubricile „Fotojurnalism” (cu articolul lui Nicolae Pojoga „Criza fotojurnalismului sau miturile dispariției”) și „Litera legii” (articolele „Curtea Europeană a Drepturilor Omului versus violarea libertății de exprimare în Moldova” și „Corupția și secretizarea ilegală a informațiilor merg mână în mână”, scrise de Olivia Pîrțac și, respectiv, de Petru Mun-

teanu). Cititorii revistei mai pot afla detalii din experiența managerială a lui Alexandru Tanas, director al Agenției de presă „Infotag”, redactor-șef al revistei „Bănci și Finanțe-Profit”.

În numărul din decembrie 2006 al buletinului „Mass-media în Moldova” au fost inserate mai multe materiale ale jurnaliștilor din Republica Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri, referitoare la: Școala de Studii Avansate în Jurnalism din Chișinău (Vitalie Dogaru), Codul audiovizualului (Olivia Pîrțac, Vasile State), reglementările UE privind transparența și accesul la informație (Angela Sîrbu), realitățile și perspectivele televiziunii prin cablu din Republica Moldova (Raisa Lozinschi) și la fotojurnalism (Nicolae Pojoga). În ediția din decembrie 2006, mai puteți citi următoarele articole: „Jurnalismul de haită” de Steven Knowlton, „Mass-media și puterea” de Petru Bogatu, „etică ziaristică în stil găgăuzesc” de Vitali Gaidarji, „Milioane de lei pentru „dezvoltarea” ziarelor docile” de Dumitru Lazur, „Jurnalistul-pacificator. Pe ambele părți ale conflictului” de Irina Maleva și „Presa sportivă între existență și subzistență” de Vitalie Hadei. La rubrica „Experiențe” puteți lectura răspunsurile redactorului-șef al ziarului „SP” din Bălți, Slava Perunov, la întrebările revistei „Mass-media în Moldova”.

Buletinul analitic „Mass-media în Moldova” se editează în limbile română, rusă și engleză și este distribuit în Republica Moldova și în străinătate. Versiunea electronică a buletinului poate fi accesată pe pagina web a CIJ la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=70 (în limbile română și rusă) și http://www.ijc.md/eng/index.php?option=com_content&task=view&id=114&Itemid=37 (în engleză). Tirajul total al fiecărei ediții din 2006 a fost de 600 de exemplare.

Publicația electronică „Moldova Media News”

Editată lunar în limba engleză, publicația conține informații despre principalele evenimente din domeniul mass-media din Republica Moldova. A fost distribuită prin poșta electronică la peste cinci sute de abonați și publicată pe pagina web a CIJ la adresa: http://www.ijc.md/eng/index.php?option=com_content&task=section&id=4&Itemid=34

Portalul informațional „Moldova Azi”

Finanțare:

Fundația „Soros - Moldova”

Portalul informațional „Moldova Azi” (www.azi.md) a fost lansat la 28 mai 2001 ca o extensie a portalului „Moldova-News”. În anul 2006, acesta a devenit o sursă de informații de neînlocuit pentru utilizatorii de internet atât din Republica Moldova, cât și din afara țării. Potrivit statisticilor din 2006, „Moldova Azi” a făcut parte din topul celor cinci cele mai vizitate site-uri din republică. Lunar, în medie, site-ul avea peste 30.000 vizitatori.

Portalul a propus atenției utilizatorilor informații zilnice în limbile română, engleză și rusă despre actualitatea politică, economică și socială a Republicii Moldova, furnizate Centrului Independent de Jurnalism de către agențiile autohtone de presă – „Deca-press”, „Flux”, „InfoMarket”, „Info-Prim Neo”, „Infotag”, „Reporter.md” și „Monitor Media”. Totodată, știrile respective erau grupate în cadrul rubricii *Eveniment*. Dintre subiectele de interes general, care au fost reflectate în 2006 în cadrul rubricii *Eveniment*, menționăm următoarele: tratativele privind soluționarea diferendului transnistrean, criza vinului, relațiile cu România, integrarea europeană etc.

Comentariile săptămânale, semnate de jurnaliști și analiști moldoveni, au vizat cele mai importante evenimente și fenomene din realitatea imediată, fiind structurate pe compartimentele politic, economic și social. „Moldova Azi” a continuat colaborarea cu mai mulți jurnaliști și editorialiști cunoscuți de la Chișinău cum ar fi: Petru Bogatu, Igor Volnițchi, Larisa Ungureanu, Oazu Nantoi, Vitalie Ciobanu, Ina Jeltova, Vasile Sârbu, Dumitru Mânzărari și alții.

Investigațiile, studiile și analizele inserate lunar au abordat în profunzime subiecte de actualitate din diverse domenii: educație, sănătate, relații externe, alegeri etc. Tot la acest capitol menționăm lansarea domeniului integrarea europeană, unde mai mulți analiști au avut ocazia să-și publice studiile privind realizarea proiectelor de integrare europeană în care s-a implicat Republica Moldova. Printre aceștia îi numim pe Dan Dungaciu, Iulian Chifu, Nicu Popescu și Igor Boțan.

Portalul constituie o modalitate de comunicare cu cititorii prin intermediul sondajelor și formelor interactive, vizitatorilor oferindu-li-se totodată posibilitatea de a pune întrebări și de a primi răspunsuri de la personalități din diverse domenii – politică, economie, cultură. Rubrica „*Ai o întrebare pentru...?*” a fost una dintre cele mai accesate datorită notorietății personalităților intervievate. Astfel, vizitatorii site-ului au adresat întrebări lui Vitalie Nagacevschi, avocat, președinte al Organizației nonguvernamentale „Juriștii pentru drepturile omului”; Dorin Chirtoacă, vicepreședinte al Partidului Liberal; Mihai Roșcovan, consilier municipal al Primăriei Chișinău, președintele „Business Consulting Institute”; Denis Staruș, președintele Centrului pentru protecția consumatorilor; Sergiu Tatarov, consilier principal de stat, șeful Unității de coordonare a reformei administrației publice; Vitalia Pavlicenco, vicepreședinte al

Comisiei parlamentare pentru politică externă și integrare europeană.

Centrul de resurse
(biblioteca și laboratorul internet)

Finanțare:

Fundația „Soros - Moldova”

În cadrul Centrului de resurse al CIJ a fost făcută abonarea la principalele ziare din Republica Moldova (peste 50 la număr), de expresie română și rusă, inclusiv la toate publicațiile-membre ale Asociației Presei Independente. În anul 2006, au fost procurate circa 70 de ti-

tluri de carte de specialitate (jurnalism, comunicare, legislația mass-media, relații publice, conflictologie etc.), editate recent în România, Marea Britanie și SUA. De asemenea, a fost completat ghidul electronic al mass-media din Republica Moldova (pagina web a CIJ, rubrica „Cercetare și publicații”: <http://www.ijc.md>).

Coordonatorul Centrului de resurse a actualizat în permanență pagina web a CIJ, a expediat abonaților centrului, pe cale electronică și prin intermediul poștei, publicațiile CIJ. De asemenea, a consultat vizitatorii bibliotecii CIJ privitor la resursele disponibile (cărți, manuale, reviste), precum și la utilizarea internetului.

Monitorizarea presei

Proiectul „Tematica agricolă în mass-media din Republica Moldova”, realizat de CIJ în cadrul Programului „Alianța pentru susținerea pieței agricole II”

Metoda utilizată pentru implementarea componentei CIJ se bazează pe analiza cantitativă și calitativă lunară a materialelor jurnalistice (articole, interviuri, editoriale, știri), publicate în ziare, reviste și fluxurile agențiilor de știri din Republica Moldova.

Materialele jurnalistice, selectate pentru monitorizare, s-au referit la următoarele teme:

- marketingul agricol;
- comercializarea produselor agricole;
- exportul producției agricole;
- legislația ce reglementează activitatea în agricultură, inclusiv în comerțul agricol;
- curenți ale cadrului legal ce afectează sectorul agrar;
- inițiative în domeniu;
- oportunități de agrobusiness;
- activități desfășurate de „Alianța pentru susținerea pieței agricole”;
- activități desfășurate de „Coaliția pentru dezvoltare economică rurală”;
- discuții și reacții la activitățile desfășurate de structurile respective.

Pe baza materialelor acumulate, cercetătorul CIJ a elaborat și a prezentat două tipuri de rapoarte: rapoarte de monitorizare lunară (care au inclus: copiile articolelor și știrilor publicate pe parcursul lunii, precum și informația privind numărul publicațiilor monitorizate, al materialelor difuzate, inclusiv despre Federația Națională AGROinform și Programul ASPA) și rapoarte analitice trimestriale privind interesul mass-media față de aspectele monitorizate în baza numărului de articole existente la temele respective și a numărului de ziare interesate de aceste teme; aspectele abordate în presă cel mai frecvent; modalitatea de tratare a temelor; complexitatea abordării; analiză comparativă a perioadei de raportare cu perioada anterioară, pentru a observa dacă interesul presei față de temele marketing și legislație în domeniu este în evoluție sau în regres.

Pe parcursul anului 2006, au fost monitorizate lunar 12 ziare și reviste și șase agenții de știri. Au fost prezentate 12 rapoarte lunare și patru rapoarte trimestriale.

Priorități pentru anul 2007

În 2007, CIJ va continua:

Să desfășoare

- ◆ Activități de instruire de scurtă durată pentru mass-media, operatori de monitorizare a presei, precum și conferințe, dezbateri;
- ◆ Programul Școala de Studii Avansate în Jurnalism;
- ◆ Campania „Zilele libertății presei”;
- ◆ Ședințele lunare ale Clubului de presă din Chișinău;
- ◆ Gala „Jurnaliștii anului”;
- ◆ Analiza necesităților mass-media din Republica Moldova;
- ◆ Stagii în redacțiile instituțiilor de presă locale.

Să editeze

- ◆ Revista „Mass-media în Moldova” (în limbile română, rusă și engleză).
- ◆ Buletinul legislativ media (în limbile română și rusă);
- ◆ Raportul anual privind libertatea de exprimare în Republica Moldova (în limbile română și engleză);
- ◆ Portalul informațional “Moldova Azi” (www.azi.md);
- ◆ Publicația electronică „Moldova Media News” (editată lunar, în limba engleză);
- ◆ Ghidul Mass-Media, ediția a 3-a, anul 2007.

Să monitorizeze

- ◆ Mass-media din Republica Moldova (în cadrul proiectelor “Monitorizarea presei în perioada alegerilor locale”, „Monitorizarea presei scrise la tema prevenirea și combaterea traficului de ființe umane”, „Tematica agricolă în mass-media din Republica Moldova”);
- ◆ Legislația și evoluțiile din domeniul legislației cu privire la libertatea de exprimare și informare și să participe la elaborarea propunerilor de perfecționare a legislației existente;
- ◆ Cazurile de violare a libertății de exprimare și de informare.

Să ofere

- ◆ Acces (gratuit) la Centrul de resurse (biblioteca CIJ și laboratorul internet)
- ◆ Asistență juridică gratuită (inclusiv reprezentarea în instanță) în probleme ce țin de legislația mass-media, libertatea de exprimare și drepturile jurnaliștilor

Să producă

- ◆ Emisiunile radio/TV „Destine și destinații” și articole-sindicat la tema prevenirea traficului de ființe umane

Printre proiectele de viitor ale CIJ sunt: etapa a doua a Proiectului „Perspectivele creării unui Birou de audit al tirajelor în Republica Moldova” și „Publicitatea de stat în mass-media din Republica Moldova”.

Afilieri internaționale

SEENPM

Centrul Independent de Jurnalism este singura organizație din Republica Moldova inclusă în Rețeaua de profesionalizare mass-media din Europa de Sud-Est (SEENPM), care reunește 18 centre și instituții de presă din 11 țări. Înființată în februarie 2000, rețeaua oferă cursuri de pregătire pentru jurnaliști și pentru formatorii media. SEENPM este susținută financiar de Guvernul danez (prin Programul FRESTA), de cel elvețian și de „Open Society Institute”. În 2002-2004, CIJ a fost membru al Comitetului coordonator al SEENPM.

IFEX

În iunie 2001, CIJ devine membru al International Freedom of Exchange (IFEX), o rețea internațională ce întrunește 60 de organizații care au drept obiectiv prioritar monitorizarea situației privind libertatea exprimării. Cel mai cunoscut produs al rețelei este buletinul electronic „Action Alert”, alcătuit pe baza sesizărilor ce vizează încălcarea dreptului la liberă exprimare în zonele reprezentate de organizațiile-membre. Buletinul este difuzat unui număr important de instituții și grupuri interesate din toată lumea. CIJ a fost membru al Consiliului IFEX în perioada 2002-2005.

Consiliul director al CIJ

Valeriu LOGHIN	director, Casa Lumea Deschisă
Victor URSU	director executiv, Fundația „Soros - Moldova”
Robert TINSLEY	reprezentant al Centrului Internațional pentru Jurnaliști (ICFJ), Washington

Consiliul de experți al CIJ

Alexandru TANAS	Agenția de știri INFOTAG, revista „Bănci și Finanțe. Profit”
Valeriu VASILICĂ	Agenția de știri „Info-Prim Neo”
Alexandru CANTÎR	Comitetul pentru libertatea presei, Radio BBC
Vlad BERCU	Agenția BASA-press
Mircea SURDU	IPNA „Teleradio-Moldova”
Ion MITITELU	Asociația Presei Independente
Alexandr BURDEINÎI	Agenția „InfoMarket”
Alina RADU	„Ziarul de Gardă”
Mihai GUZUN	Universitatea de Stat din Moldova

Echipa CIJ

Angela SÎRBU	director executiv <i>asirbu@ijc.md</i>
Corina CEPOI	director interimar <i>ccepoi@ijc.md</i>
Natalia ANGHELI-ZAICENCO	consultant superior <i>nangheli@ijc.md</i>
Maria PRAPORȘCIC	coordonator de programe <i>coordonator@ijc.md</i>
Ecaterina LEUCĂ	asistent al coordonatorului de programe <i>assistant@ijc.md</i>
Olivia PÎRȚAC	coordonator Serviciul juridic <i>mlu@ijc.md</i>
Vitalie DOGARU	coordonator academic al Școlii de Studii Avansate în Jurnalism <i>vdogaru@scoaladejurnalism.md</i>
Nicolae NEGRU	redactor-șef Mass-media în Moldova, portalul MOLDOVA AZI <i>editor@ijc.md</i>
Diana VALUȚA	asistent administrativ <i>dvaluta@ijc.md</i>
Mihai CATAN	coordonator resurse informaționale <i>dbase@ijc.md</i>
Angela MAXIMENCO	contabil-șef <i>accountant@ijc.md</i>
Violeta PUȘCAȘ/ Vlad HARJEVSCHI	contabili <i>accountant@scoaladejurnalism.md</i>
Aurel CIOBANU	administrator/șofer

Raport financiar.

Anul 2006

Proiecte	Sold din 2005	Primit	Cheftuit	Cheft. administr.	Sold	Finanțatori
	\$	\$	\$		\$	
Dezvoltarea web-portalului informațional Moldova News	2375		2375	0	0	Fundația "Soros - Moldova"
Studierea și analiza pieței mass-media prin intermediul elaborării și editării publicațiilor specializate	6510		6510	2585	0	Fundația "Soros - Moldova"
Serviciul juridic în domeniul mass-media		25677	25677	3425	0	OSI Budapesta
Noi perspective pentru femei, Inițiativa antitrafic în Moldova	9208	54725	64394	26287	-461	Winrock International
Proiectul "Consolidarea relațiilor de colaborare dintre jurnaliștii din toate regiunile Republicii Moldova"	-3626	81226	75555	17025	2045	Ambasada Britanică
Școala de Studii Avansate în Jurnalism		12120	3360	0	8760	Ambasada Britanică
Școala de Studii Avansate în Jurnalism		35534	35534	6700	0	University of Missouri
Coordonarea activității SEENPM		3375	3375	0	0	SEENPM
Seminarul "Jurnalismul de investigație"		1985	1985	385	0	SCOOP/Danemarca
Revista presei/Aliația pentru susținerea pieței agricole		1650	1650	0	0	AgroInform
Școala de Studii Avansate în Jurnalism		29360	29360	2200	0	Press Now
Zilele libertății presei. Festivalul presei		3852	3852	0	0	OSCE
Clubul anual de presă. Gala premiilor "10 jurnaliști ai anului"		5845	5845	0	0	OSCE
Școala de Studii Avansate în Jurnalism		3640	1200	0	2440	OSCE
Analiza necesităților mass-media		4125	4125	775	0	OSCE
Cofinanțare conferința regională "Rolul mass-media în aplanarea conflictelor"		4728	4728	0	0	OSCE
Concurs pentru jurnaliști "Premiile ONU 2006"		2000	2000	200	0	UNDP Moldova
Școala de Studii Avansate în Jurnalism		7100	7100	1125	0	NED
Susținerea presei libere în Republica Moldova		62410	62410	4733	0	IFA
Clubul de presă din Chișinău și Gala premiilor "10 jurnaliști ai anului"		10800	10800	2492	0	The Balcan Trust for Democracy
Seminar privind standardele europene în domeniul legislației mass-media		3050	6077	865	-3027	Consiliul Europei
Suport tehnic		985	985		0	Intermedia suport
Monitorizarea televiziunii	9465		9465	2255	0	Ambasada SUA

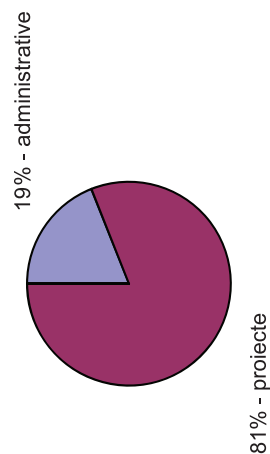
Raport financiar. Anul 2006

Support tehnic		5000			5000	Sirotsky Jayme
Donație filantropică pentru participarea la concursul "WebTop"	480		480	480	0	Premii
TOTAL	24412	359187	368842	71532	14757	

Proiecte	\$ 297310
administrative	\$ 71532
\$ Arendă, întreținere, telefon, taxe etc.	\$ 25178
\$ Salarii	\$ 46354
Total	\$ 368842

Director executiv Angela Sirbu

Contabil-șef Angela Maximenco

Raportul privind activele, obligațiunile și soldurile fondurilor Centrului Independent de Jurnalism la data de 31 decembrie 2006 și 2005

	2006 (MDL)	(USD)	2005 (MDL)	(USD)
ACTIVE				
Active curente				
Mijloace bănești și echivalentele lor	588265	45584	357421	27924
Plăți în avans	60159	4662	37469	2927
	648424	50246	394890	30851
Active pe termen lung				
Active nemateriale	26958	2089	4979	389
Mijloace fixe la valoarea de bilanț	1273901	98714	964357	75340
	1300859	100803	969336	75729
Total active	1949283	151049	1364226	106580
OBLIGAȚIUNI ȘI SOLDURI ALE FONDURILOR				
Obligațiuni curente				
Obligațiuni	9152	710	3185	249
	9152	710	3185	249
Soldul fondurilor	1940131	150339	1361041	106331
Total obligațiuni și solduri ale fondurilor	1949283	151049	1364226	106580

ANEXĂ

Calendarul activităților Centrului Independent de Jurnalism ianuarie – decembrie 2006

Ianuarie

- 26/28 – Cursul „Mass-media și aplanarea conflictelor”. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI
- Distribuirea revistei „Mass-media în Moldova”, ediția decembrie 2005. Finanțare: Fundația „Soros – Moldova”, DFID (arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=70)
- Elaborarea și lansarea Raportului anual 2005 privind libertatea de exprimare în Republica Moldova. Finanțare: Programul Mass-media al Institutului pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program). Versiunea electronică poate fi accesată la: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=36&Itemid=64
- 30 – Buletinul legislativ media (noiembrie-decembrie 2005). Finanțare: OSI, Programul Mass-media (arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)

Februarie

- 13/17 – Consultații pentru mass-media, acordate de către instructorul și jurnalistul american Larry Gerber, bursier „Knight International Press”
- 18 – Ședința rețelei jurnaliștilor care scriu la tema diversității – Chișinău. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul

Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI

Martie

- 16/18 – Programul de instruire pentru ziarității din presa scrisă: prevenirea traficului de ființe umane și alternativele pentru femeile din grupul de risc. Organizat în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- 20 – Buletinul legislativ media (ianuarie-februarie). Finanțare: OSI, Programul Mass-media (arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)

Aprilie

- 18/21 – Lansarea concursului pentru ziarității din presa scrisă și studenți: prevenirea traficului de ființe umane și alternativele pentru femeile din grupul de risc. Organizat în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”

Mai

- „Zilele libertății presei” (în perioada 25 aprilie – 30 mai, mai multe organizații neguvernamentale au desfășurat o serie de manifestări în cadrul „Zilelor libertății presei”, ediția 2006)
- 2/5 – Lansarea Școlii de Studii Avansate în Jurnalism (publicarea anunțurilor în presă). Parteneri: Școala de Jurnalism a Universității Missouri și Centrul de Formare Profesională a Jurnaliștilor din Paris. Finanțare: Programul MATRA al Ministerului olandez de Externe, implementat prin

Calendarul activităților Centrului Independent de Jurnalism ianuarie – decembrie 2006

intermediul Organizației olandeze „Press Now, National Endowment for Democracy” (NED) din SUA (www.scoaladejournalism.md)

- ❑ 4 – Festivalul presei (în Grădina Publică “Ștefan cel Mare și Sfânt”, orele 11.00 – 15.00). Finanțare: Misiunea OSCE în Republica Moldova
- ❑ 5 – Seminarul “Jurnalismul de investigație și respectarea principiului libertății presei”. Organizat în colaborare cu Programul SCOOP al Asociației pentru Investigații Jurnalistice (FUJ) din Danemarca
- ❑ 12 – Ședința rețelei jurnaliștilor care scriu la tema diversității – în orașul Rezina. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI
- ❑ 25 – Buletinul legislativ media (martie-aprilie). Finanțare: OSI, Programul Mass-media (arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)
- ❑ 20/26 – Vizita de studiu în Georgia a unui grup de jurnaliști din Republica Moldova. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI

lunie

- ❑ 1 – Vizita de studiu (pentru ziaristii interesați de problema traficului de ființe umane) la Centrul regional de susținere a femeilor, orașul Cahul. Proiectul „Noi perspective

pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”

- ❑ 7 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- ❑ 15/17 – Seminarul „Managementul instituțiilor de presă”. Finanțare: Proiectul Media-Im-Pact – Media Support for South Eastern Europe / IFA (Germania)
- ❑ 19/24 – Vizita de studiu în Bosnia-Herțegovina pentru un grup de jurnaliști din R. Moldova. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI
- ❑ 30 – Vizita de studiu (pentru ziaristii interesați de problema traficului de ființe umane) la Centrul regional de susținere a femeilor, orașul Hâncești. Proiectul „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației “Winrock International”
- ❑ Revista „Mass-media în Moldova”, ediția iunie 2006. Finanțare: Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI și Programul Media-Im-Pact – Media Support for South Eastern Europe/IFA (Germania). Arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=70

Iulie

- ❑ 6 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- ❑ 7 – Ședința rețelei jurnaliștilor care scriu la tema diversității – în orașul Chișinău. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei

Calendarul activităților Centrului Independent de Jurnalism ianuarie – decembrie 2006

Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI

- ❑ 10/20 – Programul de consultații pentru managerii instituțiilor media. Finanțare: Programul Media-Im-Pact – Media Support for South Eastern Europe / IfA (Germania)
- ❑ 21 – Masa rotundă „Presa ca afacere în Republica Moldova”. Finanțare: Programul Media-Im-Pact – Media Support for South Eastern Europe / IfA (Germania)
- ❑ 27 – Vizita de studiu (pentru ziariștii interesați de problema traficului de ființe umane) la Centrul regional de susținere a femeilor, orașul Bălți. Proiectul „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- ❑ Buletinul legislativ media (mai – iunie). Finanțare: Institutul pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program) (arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)

August

- ❑ 3/9 – Cursul intensiv “Legislația privind dreptul la exprimare și informare”. Finanțare: Institutul pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program)

Septembrie

- ❑ 4 – Deschiderea oficială și începutul anului de studii în cadrul Școlii de Studii Avansate în Jurnalism. Parteneri: Școala de Jurnalism a Universității Missouri și Centrul de Formare Profesională a Jurnaliștilor din Paris. Finanțare: National Endowment for Democracy (NED) și Programul MATRA al Ministerului olandez de Externe,

implementat prin intermediul Organizației olandeze „Press Now”

- ❑ 7 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- ❑ 18/29 – Stagii în redacțiile instituțiilor media din Chișinău, pentru jurnaliștii din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI
- ❑ Buletinul legislativ media (iulie-august). Finanțare: Institutul pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program) (arhiva poate fi găsită la: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)

Octombrie

- ❑ 3/4 – Seminarul „Standardele europene privind libertatea de exprimare și de informare” organizat de Consiliul European în cooperare cu Centrul Independent de Jurnalism
- ❑ 5 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- ❑ 20/21 – Conferința internațională “Mass-media și aplanarea conflictelor”. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI. Cofinanțare: Misiunea OSCE în Moldova.
- ❑ 21 – Ședința extraordinară a Clubului de presă (cu participarea unui grup de jurnaliști din Georgia și Bosnia-Herțegovina). Finanțare: The Balkan Trust for Democracy

Calendarul activităților Centrului Independent de Jurnalism ianuarie – decembrie 2006

- 16/27 – Stagii în redacțiile instituțiilor media din Chișinău, pentru jurnaliștii din regiunea transnistreană și UTA Gagauz-Yeri. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI
- 27 – Anunțarea rezultatelor concursului pentru jurnaliști „Premiile ONU - 2006”. Finanțare: Reprezentanța Națiunilor Unite în Moldova

Noiembrie

- 1 – Vizita de studiu (pentru ziaristii interesați de problema traficului de ființe umane) la Centrul regional de susținere a femeilor din orașul Soroca. Proiectul „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- 2 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- 16/18 – Programul de instruire pentru jurnaliștii din presa scrisă și electronică: “Traficul de ființe umane în mass-media: o nouă dimensiune”. Organizat în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- 20/22 – Vizită de studiu în România pentru un grup de jurnaliști din R. Moldova (Tema: Funcționarea asociațiilor profesionale ale jurnaliștilor). Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- 24 – Ședința rețelei jurnaliștilor care scriu la tema diversității – în orașul Bălți. Proiectul “Crearea unui cadru de relații pașnice în Republica Moldova”, administrat de către secția DFID din cadrul Ambasadei

Marii Britanii la Chișinău și finanțat de Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI

- Buletinul legislativ media (septembrie-octombrie). Finanțare: Institutul pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program) (arhiva poate fi găsită la: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=62)

Decembrie

- 1 – Anunțarea rezultatelor concursului articolelor la teme: prevenirea traficului de ființe umane și alternativele pentru femeile din grupul de risc. Organizat în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- 7 – Clubul de presă din Moldova. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- 11 – Masa rotundă „Proiectul Legii cu privire la libertatea de exprimare: oportunitatea adoptării”. Finanțare: Institutul pentru o Societate Deschisă (OSI Network Media Program)
- 20 – Clubul de presă anual. Ceremonia de decernare a premiilor „Jurnaliștii anului 2006”. Finanțare: The Balkan Trust for Democracy, Misiunea OSCE în Republica Moldova
- Revista „Mass - media în Moldova”, ediția decembrie 2006. Finanțare: Fondul Guvernului Marii Britanii pentru prevenirea conflictelor din Rusia și alte state CSI și Programul Media-Im-Pact – Media Support for South Eastern Europe/IfA (Germania). Arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=70

Calendarul activităților Centrului Independent de Jurnalism ianuarie – decembrie 2006

ACTIVITĂȚI PERMANENTE

- ❑ Clubul de presă din Moldova (organizat o dată pe lună, în prima zi de joi a lunii). Finanțare: The Balkan Trust for Democracy
- ❑ Producerea și difuzarea programelor radio-TV la tema prevenirea traficului de ființe umane. Proiectul „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- ❑ Publicarea articolelor-sindicat la tema prevenirea traficului de ființe umane. Proiectul „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- ❑ Monitorizarea presei scrise în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- ❑ Proiectul de monitorizare a presei „Tematica agricolă în mass-media din Republica Moldova”, realizat de CIJ în cadrul Programului „Alianța pentru susținerea pieței agricole” (ASPA)
- ❑ Instruirea cadrelor didactice pentru Școala de Studii Avansate în Jurnalism (programul se încheie la sfârșitul lunii august 2006). Parteneri: Școala de Jurnalism a Universității Missouri, Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării a Universității de Stat din Moldova. Finanțare: Departamentul de Stat al SUA prin Școala de Jurnalism a Universității Missouri
- ❑ Școala de Studii Avansate în Jurnalism. În parteneriat cu Școala de Jurnalism a Universității Missouri și Centrul de Formare Profesională a Jurnaliștilor din Paris. Finanțare: National Endowment for Democracy (NED) și Programul MATRA al Guvernului olandez
- ❑ Stagii în redacțiile instituțiilor media locale (pentru tinere în vârstă de 16-25 de ani). Organizate în cadrul Proiectului „Noi perspective pentru femei”. Finanțare: USAID prin intermediul Organizației „Winrock International”
- ❑ Asistență juridică gratuită (inclusiv reprezentarea în instanță) în probleme ce țin de libertatea exprimării și drepturile jurnaliștilor
- ❑ Portalul informațional “Moldova Azi” (www.azi.md)
- ❑ Publicația electronică „Moldova Media News” (editată lunar, în limba engleză). Arhiva poate fi găsită la adresa: http://www.ijc.md/eng/index.php?option=com_content&task=section&id=4&Itemid=34
- ❑ Acces la biblioteca și laboratorul internet din cadrul CIJ. Program: luni-vineri 10.00-18.00, pauza de prânz: 12.00-14.00